

LENKIJA NEIŠILEIS VOKIEČIŲ VYSKUPU

LENKIJOS KOMUNISTŲ VYRIAUSYBĖ NEDUODA VOKIEČIŲ VYSKUPAMS VIZŲ

BONA. — Vakarų Vokietijos katalikų žinių tarnyba praneša, kad Lenkijos komunistinė vyriausybė įsakė savo konsulatams Vokietijoje neišduoti vizų vokiečių vyskupams važiuoti į Lenkiją anksčiau, kaip nuo gegužės 8 dienos. Tuo būdu vokiečių vyskupai negalės dalyvauti Lenkijos katalikų kongrese, kuris yra šaukiamas Čenstachavoje tarp gegužės 1 ir gegužės 14 dienos. Pačios didžiosios išlaidės numatomos per pirmas tris dienas. Lenkijos katalikai tikisi, kad gegužės 3 dieną atvyks ir pats Popiežius.

Ispanijos ir Vakarų Vokietijos derybos

MADRIDAS. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Schroederis lankėsi Ispanijoje. Jos užsienio reikalų ministeris Fernando Maria Castiella savo kalboje įspėjo, kad nors Ispanija yra vakarų pasaulyje, tačiau tai nereiškia, kad vakarų galybės gali reikalauti iš Ispanijos įvairių karinių bazių ir įrengimų. Ispanija supranta, kad Nato yra svarbi vakarų gynybos dalis ir dėl to, yra pasirodusi pradėti su atskirais Nato nariais derybas dėl atskirų klausimų.

Schroederis atvyko į Ispaniją iš Portugalijos, kur Vakarų Vokietija turi didelę aviacijos bazę. Ispanija nepriklauso Nato sąjungai, taip, kaip Portugalija ir jai nepatinka, kad Vokietija, nepasitarusi su Ispanija, susitarė su Portugalija laikyti ten savo lėktuvus, kurie turės skristi ir per Ispanijos teritoriją.

Ghanos prezidentas tuščias neišvyko

ACCRA. — Speciali Ghanos komisija, kuri svarsto nuverstos Nkrumah vyriausybės darbus, išgirdo iš visos elės liudininkų, kad buvęs diktatorius Nkrumah suspėjo padėti į užsienio bankus virš 16 milijonų dolerių. Vienas aukštas diplomatas papasakojo, kad Nkrumah gavo "dovana" 2,800,000 dolerių, kai jo vyriausybė pirkė septynis keleivinius lėktuvus. Dar 840,000 dolerių jam teko, kai Ghana užsakė užsienyje 8 prekinius laivus.

Kalbėdami apie diktatoriaus išlaidas, liudininkai nurodė ir vieną burtininką — raganių, kuriam Nkrumah davęs brangų automobilį ir mokėjęs 4,000 dolerių už vizitą. Raganius turėjęs diktatorių apsaugoti nuo priešų ir išlaikyti jį valdžioje.

KUBOS DIKTATORIUS CASTRO TURI RIMTŲ VIDAUS POLITIKOS SUNKUMŲ

WASHINGTONAS. — Per paskutinius kelis mėnesius komunistinėje Kuboje pasirodė rimtų vidinių politikos sunkumų, kuriuos susidomėję seka Washingtono pareigūnai. Žvalgybos duomenimis, kuriuos paremia pabėgėlių pasakojimai, bei žinios iš Havanoje esančių diplomatų, Fidel Castro pradėjo didesnę savo buvusių draugų valymą. Tas valymas siekia net pačius aukščiausius valdžios organus ir ypač pastebimas karinėje vadovybėje. Sakoma, kad dėl tų vidinių problemų Fidel Castro ir jo brolis Raul nevažiavo į Kremliaus komunistų kongresą, bet pasiuntė delegaciją, vadovaujamą komunistų organizacinio sekretoriaus Armando Hart.

Pakeitimai kariuomenėje

Kubos kariuomenės laikraštis "Verde y Olivo" neseniai paskelbė didelius pakeitimus kariuomenės vadovybėje. Šie pakeitimai tuo įdomūs, kad ne tik jų apimtis, bet ir pats faktas, kad apie juos tiek mažai buvo kalbama Kubos spaudoje, rodo, kad pakeitimai nėra kasdieniški, bet slepia savyje didesnę krizę.

Pakeitimai palietė majorą Sergio del Valle, Kubos štabo viršininką. Majoras Garcia, vadovavęs vakarų zonos kariuomenei irgi buvo pašalintas. Jie abu buvo komunistų partijos politinio biuro nariai. Pakeistas buvo ir laivyno viršininkas Aztarain, bei centrinės zonos karinių jėgų viršininkas majoras Calixto Garcia. Jie buvo pakeisti artimais Fidel Castro draugais.

Pabėgo diplomatai

Pareigūnų pakeitimai pastebėti ir Kubos užsienio reikalų ministerijoje. Viceministeris Pellegrin Torras pašalintas iš pareigų, pakeista visa eilė mažesnių pareigūnų. Paskutiniu metu visa eilė Kubos diplomatų užsienyje nutarė pasitraukti iš pareigų ir pasiprašyti politinio prieglobsčio. Matyt, jie bijo vyriausybės valymo.

Šie visi pakeitimai rišami su paskutinių mėnesių Kubos politiniais nepasisekimais. Vienas jų buvo santykių pablogėjimas su komunistine Kinija. Žvalgybos žiniomis nemažas skaičius komunistų Kuboje yra linkę palaikyti Pekino rūsies ideologinę liniją, kai tuo tarpu, pats Castro yra daugiau linkęs glaudintis prie Maskvos. Kita priežastis, kuri privertė Castro griebtis apsaugos priemonių, buvo išaiškintas pasikėsinimas prieš jo gyvybę. Tame sąmoksle dalyvavę keli labai artimi jo bendradarbiai.

Nerimas dėl emigrantų

Dar nežinia, kokių pasėkmų turės Kubos vidiniai nesutarimai ateičiai. Viena yra aišku, kad šiuo metu F. Castro turi nemalonumų. Krizė yra gal didesnė, negu bet kuri kita, kurią turėjo pergyventi komunistinė Kuba praityje. Daug neišskumų įneša ir Kubos leidimas išvažiuoti visiems tiems, kurie yra nepatenkinti Kubos gyvenimu. Kas mėnesį lėktuvais iš Kubos atsikrenda į Ameriką apie 1,000 pabėgėlių ir jų galo dar nesimato. Tas faktas, sakoma, sukelti Kuboje daug nepasitenkinimo, ypač tarp tų, kurie norėtų išvykti, bet kurių valdžia neišleidžia.

Kaip ir visi diktatoriai Fidel Castro priėjo tokį tašką, kada jis tik kalėjimais ir šaudymais tegali išlaikyti valdžioje. Tos priemonės, paprastai padaro dar daugiau priešų, kuriems suvaldyti reikia griebtis dar griežtes-

IS VISO PASAULIO

PEKINAS. — Komunistinė Kinija apkaltino Indonezijos vyriausybę, kuri norinti pabloginti santykius su Kinija. Indonezija jau taip toli pažengusi tuo santykių bloginimo keliu, kad jai gali tekti atsakyti už tokios politikos pasekmes.

HELSINKIS. — Valstybės sekretorius D. Rusk gegužės 31 dieną atvyksta aplankyti Suomijos. Iš čia jis vyks į Norvegiją.

JAKARTA. — Generalas Suharto apeliavo į Indonezijos studentus netrukdyti naujai vyriausybei ir duoti jai laiko parodyti savo sugebėjimus.

PARYŽIUS. — Prancūzijoje strelkioja statybos, pašto, telefono ir oro susisiekimo darbininkai. Unijos nepatenkintos valdžios algų užšaldymu, nors pragyvenimas vis kyla.

NEW YORKAS. — FBI apkaltino septynis New Yorko tėvus, kurie sumokėjo nemažus pinigų sumas karinėms komisijoms, norėdama, kad jų sūnūs išvengtų karinės tarnybos. Kaltinami yra ir jų vaikai. Suimti buvo 33 asmenys.

BEIRUTAS. — Lebano ministerių kabinetas atsistatydino. Premjeras Karami paprašytas eiti pareigas, kol bus sudarytas naujas kabinetas.

ATENAI. — Graikijos laivas su žibalu plaukioja netoli Mozambique uosto. Laivo savininkas tikisi, kad britų rinkimuose konservatoriams laimėjus, jis tuoj galės parduoti savo turimą žibalą Rodezijai.

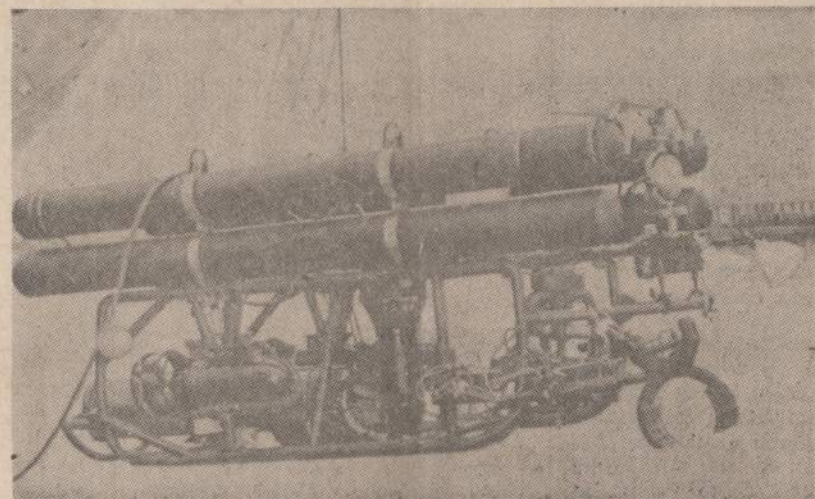
QUITO. — Ekvadoro naujasis prezidentas Indaburu pažadėjo greit prarasti rinkimus. Jis pasiskelbė generalinę amnestiją visiems politiniams kaliniams ir atidarė universitetą ir vidurines mokyklas, kurios buvo uždarytos karinės diktatūros.

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė pritarė planui patstatyti naują paminklą Amerikos generolui John Pershing, kuris I-mojo pasaulinio karo metu vadovavo Amerikos kariuomenei Europoje. Senasis jo paminklas buvo vokiečių sulydintas amunicijai.

LA PAZ. — Bolivijos generolas Rene Barrientos netikėtai KAMPALA. — Ugandos premjeras paneigė kaltinimus, kad jo vyriausybė gavo iš Kongo sukilėlių daug aukso, dramblio kaulo, kavos ir pinigų už pristatytus ginklus. Kai kurie ministrai susikrovė iš tos prekybos didelių turtus.

WASHINGTONAS. — Gynybės ministerija pranešė, kad gegužės mėnesį į kariuomenę bus pašaukti 34,600 jauni vyrai. Jie visi bus paskirti į armiją.

Mažiau miršta vaikų
Premjerė Gandhi nurodė, kad kiekvieną mėnesį Indijoje atsi-

JAV laivynas turi robota nuskenčiusiems daiktams iškelti. Jis kontroliuojamas laideis, jame yra televizijos kamera. Jūros dugne rastas nesproguojantis torpedas ir kitus daiktus jis suranda, suima žnyplėmis ir iškelia į viršų. Šis prietaisas nugabentas į Ispaniją. Laivyno vadovybė bandys juo iškelti 2,500 pėdų gilumoje gulincią atominę bombą.

KONGRESAS SVARSTO SKUBIĄ JAV PARAMĄ BADO GRASOMAI INDIJAI

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas, baigęs pasitarimus su Indijos premjere Indira Gandhi, kreipėsi į kongresą, siūlydamas priimti skubią badui nugalėti programą, kuri kainuotų apie 1 milijoną dolerių. Jis kreipėsi savo pareiškime kongresui ir į kitas pasaulio valstybes, kad jos prisidėtų prie Indijos gelbėjimo nežiūrėdamos politinių skirtumų. Tie kraštai, kurie negali duoti maisto, galėtų duoti trašų, ar prisidėti savo laivais.

Prezidento pasiūlyme numatoma duoti Indijai už jos rupijas 3,5 milijonus tonų javų, daugiausia kviečių, 200,000 tonų kukurūzų, tarp 2 ir 4 milijonų svarų tabako ir tarp 325,000 ir 700,000 ryšulių medvilnės. Be to, prezidentas siūlo duoti Indijos vaikams 125 milijonus svarų pieno miltelių ir 150 mil. svarų valgomos alyvos.

Kanada parduos kviečių

Prezidentas savo pareiškime nurodė, kad Amerika turi gan daug tabako ir alyvos. Indija gaudama tuos daiktus už savo pinigų, galėtų pavartoti turimą užsieninę valiutą pirkimui trašų, ar kitų būtinų dalykų. Prezidentas apsidžiaugė išgirdęs, kad Kanada numato perleisti Indijai 1 milijoną tonų kviečių.

Indijos maisto ministeris Subramaniam, paklaustas laikraštiniškai, ar tikrai Orrissa valstijoje nuo bado mirė keliolika žmonių, paneigė tą žinią ir paaiškino, kad ten mirė 9 asmenys, daugiausia vaikai, mirė ne nuo bado, bet nuo "ilgesnį laiką užtrukusio blogo maitinimo".

Per daug gimimų

Atsistatinti, tuo pačiu laiku, kai Vašingtone lankėsi Indijos premjerė, Jungtinių Tautų komisija baigė savo darbą Indijoje ir paskelbė savo 2 mėnesių stebėjimų išvadą. Komisija domėjosi šeimų planavimu, ar gimimų kontrolės reikalais. Pranešime sakoma, kad Indija jau 1952 metais pradėjo šeimų planavimo programą, tačiau ji dar nerodė didesnių rezultatų. Per vieną mėnesį Indijoje priauga 1 milijonas gyventojų. Gimimų skaičių reikėtų sumažinti nuo 2.4% iki 1%. Komisija pataria skatinti vedybas vėlesnio amžiaus žmonėms, pataria dešimt kartų padidinti sterilizaciją, daugiau paskleisti gimdymus sustabdantių priemonių vartojimą ir daugiau paruošti medicinos personalo.

Mažiau miršta vaikų

Premjerė Gandhi nurodė, kad kiekvieną mėnesį Indijoje atsi-

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Federalinis teismas Vašingtone pareikalavo geležinkelių unijas tuoj baigti streiką, kuris atsiliepė į traukinių judėjimą 38-se valstijose. Geležinkelio unijos prezidentas buvo prezidento Johnsono pakviestas atvykti į Vašingtoną.

◆ Respublikonų partijos kongrese vadai sako, kad prezidentas Johnsonas greit turės pakelti pajamų mokesčius, nes valdžia per daug išleidžianti pinigų.

◆ Prezidentas Johnsonas pareiškė spaudai, kad komunistų nuostoliai Pietų Vietname vis didėja, nors padidėjo ir jų infiltracija iš šiaurės Vietnamo.

◆ Indonezijoje studentai demonstruoja prieš suimtus ministerius. Apie 8,000 jaunuolių minia su kariuomenės leidimu reikalavo laikyti konstitucijos ir smerkė senosios vyriausybės darbus.

◆ Pietų Afrikos rinkimuose nacionalistų partija, vadovaujama dabartinio premjero Verwoerd, ligšioliniuose rezultatuose veda 84 vietomis prieš jungtinės partijos 36 vietas. Progresyvi partija, kuri skelbia rasinę lygybę teturi vieną vietą parlamente, kuriame yra 160 vietų.

atsiėmė savo kandidatūrą iš prezidento rinkimų. Jis valdžią Bolivijoje paėmė 1964 metų sukilime ir iki šiol buvo vienu iš dviejų prezidentų.

BIRMINGHAMAS. — Alabamosie du negrai buvo priimti į policiją. Tai pirmieji juodi policininkai valstijos istorijoje.

Ragina vieningiau paremti Vietnamą

MASKVA. — Sovietų Sąjungos komunistų kongrese prezidentas Nikolai Podgorny kvietė viso pasaulio komunistus susivienyti ir teikti Vietnamui paramą. Jis nurodė, kad sovietai duoda šiaurės Vietnamui ginklų ir ekonominę pagalbą.

Kitas svarbus komunistas Vasilius Černyševs, kuris vadovauja Sibiro komunistų padaliniam, pareiškė, kad sovietų liaudis gyvenanti Sovietų Sąjungos ir Kinijos pasieniuose širdžiai remia sovietų partijos politinę liniją santykiuose su komunistine Kinija.

Čekoslovakijos prezidentas Antonin Novotny ragino viso pasaulio komunistus susivienyti į vieną "taikos ir pažangos jėgą". Jis ragino padidinti paramą šiaurės Vietnamui, kuriam padėti turėtų visos socialistinės šalys ir viso pasaulio komunistų judėjimas.

Šiaurės Vietnamo komunistų partijos pirmasis sekretorius Le Duan, kuris buvo labai šiltai sutiktas suvažiavusių delegatų, pareiškė, kad Sovietų Sąjunga esanti jo antroji tėvyne, jis padėkojo už didžiulę paramą, kurią sovietai duoda jo kraštui ir apeliavo į viso pasaulio darbo žmones, kad jie duotų šiaurės Vietnamui visą galimą pagalbą kovojant prieš Ameriką.

Britų premjeras Wilson sako paskutine rinkimine kalbą Manchesterio darbininkams. Jis prašė visus eiti balsuoti. Jis patarė darbininkams nepasitikėti lengvu laimėjimu, bet rinkimų dieną eiti prie urnų ir atiduoti savo balsus už darbo partijos atstovus.

Vakarų Vokietijos vyskupai buvo pakviesti Lenkijos vyskupų atsilankyti į kongresą. Ta pačia proga buvo pasikeista laiškas, kuriuose abi pusės apgalėjo praeities blogus tarp abiejų valstybių santykius ir išreiškė viltį, kad ateityje tarp abiejų tautų nebus jokių nesupratimų. Komunistinė Lenkijos vyriausybė dėl tų laišku puolė kardinalo Višinskį ir kitus katalikų vadus, sakydama, kad vyskupai pradėjo kištis į valstybės reikalus, pradėjo vesti tarptautinę diplomaciją.

Suvaržo ir turistus

Lenkijos vyriausybė nutarė suvaržyti užsieniečių keliones į Čenstachavą. Įsakymas konsulatams palies ne tik Vokietijos ir Austrijos vyskupus, bet ir paprastus turistus, kurie norėjo tuo metu važiuoti į Lenkiją. Viena priežastis gali būti ta, kad gegužės 3-čioji yra senosios Lenkijos konstitucijos diena. Tą dieną paprastai Lenkijoje pasitaiko ir šandien įvairių tautinių demonstracijų ir išsiūkimų. Komunistų valdžia nenori, kad katalikų kongresan suvažiuotų užsieniečiai pamatyti, kokia silpnai dar yra Lenkijoje komunizmo įtaka.

Lenkijos katalikų vadai dar tikisi, kad Gomulkos režimas įsileis svečius iš užsienio, ypatinai kai vyskupus. Valdžia sutiko, kad užsienio vyskupai būtų apgyvendinti Čenstachavos apylinkėse esančiuose vienuolynuose, kur jiems yra paruošta 150 kambarių.

Baimė prarasti žemes

Lenkijos vyriausybės jautrumas santykiuose su Vakarų Vokietija yra pagrįstas baimė, kad vokiečiai kada nors pareikalautų atiduoti dabar Lenkijos teritorijoje esančias žemes. Lenkija reikalauja, kad Bonos vyriausybė viešai atsisakytų tų žemių, tačiau vokiečiai to dar nėra padarę ir nesirošia daryti. Praėjusią savaitę Vokietijos parlamente kancleris Erhardas apeliavo į Lenkijos ir Čekoslovakijos vyriausybes, ragindamas pamiršti nesantaikas ir gyventi taikoje. Jis tačiau pabrėžė, kad sienos klausimas tarp Vokietijos ir Lenkijos lieka lūsimų taikos derybų objektu. Lenkijai tokie žodžiai nemalonūs. Jai patiktų, kad visos iš Vokietijos perimtos teritorijos liktų Lenkijai.

Nauja konstitucija

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo karinė valdžia nutarė pagreitinti naujos konstitucijos sudarymą. Tam darbai valdžia greitai sukviets 96 asmenis. Iš jų pusė bus miestų ir provincijos tarybų nariai, o kita pusė sudarys religinių, politinių organizacijų nariai ir teisininkai. Budistai spirsiasi, kad tokia taryba turi būti gyventojų rinkta. Dėl to vyksta nesutarimai tarp karinės vyriausybės ir budistų vadų.

ATOVEIKSMIS GALI BŪTI LYGUS VEIKSMUI

(Tęsinys)

Ne vienas p. Vaičiūnas p. Nainio valdyboje neatliko pavestų darbų, neatliko ir vicepirmininkas. Tai dabar reikia dėl to neatlikimo pirmininkui nusiplauti rankas, lyg tie pavestieji atlikti darbai nebūtų buvę aptariamai posėdyje ir didžiumos pozityviųjų narių būtų buvę atmesti. O vicepirmininkas juos prieš valdybos valią pats vienas užsispyręs sugalvojo ir vykdė.

O Šimkus! Pirmininkas tarp kabučių rašo: "V. Šimkaus organizaciniai sugebėjimai, lankant LB apylinkes". Mat, p. Nainys apie jo Apygardos ribose įsteigtas apylinkes nežino. "Jos turėtų būti kurioje kitoje LB Apygardoje" (N.). Nežino, nes jis, Nainys, netikusį valdybos narių darbų laiko jų "bizniū" ir, matyt, neskaito tų Čikagos laikraščių, kuriuose buvo platokai apie tas naujas apylinkes rašyta. Viena iš jų paminėta "Pasaulio Lietuvoje", atsiantusi "Pasaulio Lietuvį" paremti pinigines paramos.

Antra vertus, po šio pirmininko rašinio ir "Pasaulio Lietuvoje" (336 p.) pagiedotos odės, nebus nuostabu, jei jis ir apie daugiau apylinkių, ir apie daugiau ką nežinos, kaip dabar nežino apie šias naujai įsteigtas, apie kai kurias mokyklas, apie Tautinių šokių institutą ir t. t.

"Iš karto buvo kabinamasi prie charakterio, vadinant mane diktatorium" (N.). Tai nebuvo be pagrindo. Argi iš pirmiausių jūsų rašytų straipsnių nekyšo personalizmas, remiamas jūsų šalininkų, vadinant jus viršininku, vadu, vado reikia klausyti, pirmininko nereikia kritikuoti... O šiame argi aiškiai nepasakyta už diktaturizmą, ypač spyruojantis, kad būtų renkama ne visa Apygardos valdyba, o tik vienas pirmininkas. Ne viena kita apygarda iki šiol tokių rinkimų nėra naudojusi, (New Yorko) ir po jūsų pasiūlymo tarybai rinkimų personalinę tvarką įvesti. Taigi yra bendrumo įvesti, kurie numato, jog personaliniais rinkimais apygardose nesibaigtų, yra kurie supranta, kas tinka ideologinėms organizacijoms, tas, ypač dabartiniu atveju, žalingas tautai, kurios atplysūsiai daliai LB-nė tariasi atstovaujanti ir kuri nėra čia valstybė. (Šį klausimą turėtų kas vispusiškai išaiškinti).

Daugelio nuomonė, kad būtina pasilikti prie rinkimų visos valdybos, tokia nuomonė išreiškė ir Vaičiūnas, kuri, pasak p. Nainio, supuvs pagaly ir turi "du galus". Tai iš tų dviejų supuvsių galų vienas pirmininko rankose. Viena iš išvadų, kad prieš p. Nainio atėjimą į Bendruomenę žmonės sudarė supuvsius, jam netinkamus įstatus, tai jis arba nori naujų sau tinkamų, arba, esamų nepaisyti. Kitos išvados savaime aiškios.

Ištatai nėra nekeičiami. Bet jų keitimas turi išplaukti iš platesnių sluoksnių ir objektyvaus reikalo.

P. Nainio išsikeltieji naujieji darbai. "Šios valdybos pastangomis suorganizuota tobulesnė, efektingesnė švietimo komisija (...) gerokai pakėlė švietimo lygį." (...) "Dvi puikios didingos dailiojo žodžio varžybos" (N.).

Kitaip ir būti negali, nes tos prieš dvejus metus suorganizuotos švietimo komisijos pirmininkas pats suorganizatorius ir pats save į ją jorganizavęs. Mokytojai, pakviestieji į komisiją, dirbę lituanistinėse mokyklose, tik komisijoje pasidarė tobulesni, efektingesni. O tėvai mokė vaikus dailiojo žodžio, dirbę ir tebedirbę mokyklose mokytojai, p. Nainio sulaipsniavimu, nors ir mažiau tobuli ir efektingi, bet ir jie staiga ėmė kelti švietimo lygį, kad p. Nainys jau pirmaisiais savo viešpatavimo metais galėjo ir turėjo iš ko suorganizuoti pirmąsias Dailiojo žodžio varžybas. Tuo labiau didinga net stebuklin-

ga, pagal "Pasaulio Lietuvoje" pasakymą, jog p. Nainys viską pradėjęs kuone iš pradžių.

Siekiant efekto, teatrinio mosto, gal ir taip. Bet ir ne kiek apie švietimą suprantantiems, dargi kai švietimo laukuose beveik nieko neradus (P. L.), o, (pasak p. J. Algaudą Draugas III.22) L. B-nė buvusi "tik nereikalingas balastas", sunku patikėti, kad taip staiga švietimas galėjo pakilti lyg keltas, paspaudus mygtuką.

Nepelkiant tų dviejų varžybų, bet šnekant apie jų naujumą, iš eity, kad jos, varžybos, nėra visai naujas darbas. Jau su tautinių ansamblių įsteigimu visai lietuvišku žodžiu rodėsi ir rodosi visuose mokyklų parengimuose ne po sykį per metus, bet daug dažniau, tik be žodžio "varžybos". Mat, jau tada nujausta, ar varžybinis kelias atitinka vaikų psichologiją, polinkius ir sąlygas. Dabartinė švietimo komisija, kurioje p. Nainio nėra, suorganizuota prieš kelias savaites, taigi Apygardos kadencijai pasibaigus, reikia tikėti, apsvartys, ar tokios varžybos, kaip buvo Lietuvoje, čia gali skatinti ir kelti lietuviškumą lygi. Juk lietuviškumas ir pats dailusis žodis — dvi skirtingos sąvokos. Sakysime, jeigu Balčikonis būtų dailiojo žodžio srityje varžęsis su lietuviškai išmoku būsiu aktoriumi, tikrai jis, Balčikonis, būtų pralaimėjęs. Pavaldys kraštutinis, kurio vidury užpildyti palieku kitiems, — ir pagalvoti apie nelaimėjusius ir apie nepriimtą į varžybas, ir visų kitų vaikų apkartusias širdes.

Nesakau, kad nereikia gerinti kelio vaikams į lietuvišką stiprėjimą, naujų priemonių suradus. Tautiniai ansambliai naujesnė priemonė už Lietuvoje įvestas į mokyklos varžybas.

Iš viso p. Nainio gerokai pakelti švietimu pasigyrimas ar nebus tik pasakėčios "Lapai ir šaknys" lapų prieš šaknis pasididžiavimas, kad jų vienu nuopelnu, jog jie yra viso slėnio grožybė.

"Isteiga lituanistinė mokykla net 3-4 tos kartos lietuviukams" (N.). Tegu būna, kad ją įsteigė Nainys. Bet tada tikty pasisakius, jog buvusios įsteigtos mokyklos pirmos ar antros kartos lietuviukams uždarytos — Aušros Vartų ir Sv. Kryžiaus parapijose. O antraisiais apygardiniais metais bendras mokinių skaičius lituanistinėse mokyklose sumažėjo. Apie sumažėjimo priežastį šnekų girdime, tačiau jos, būdamos šnekos, čia nemisimos. Neneigiant p. Nainio nuopelno, įsteigusio tų 3-4 kartos

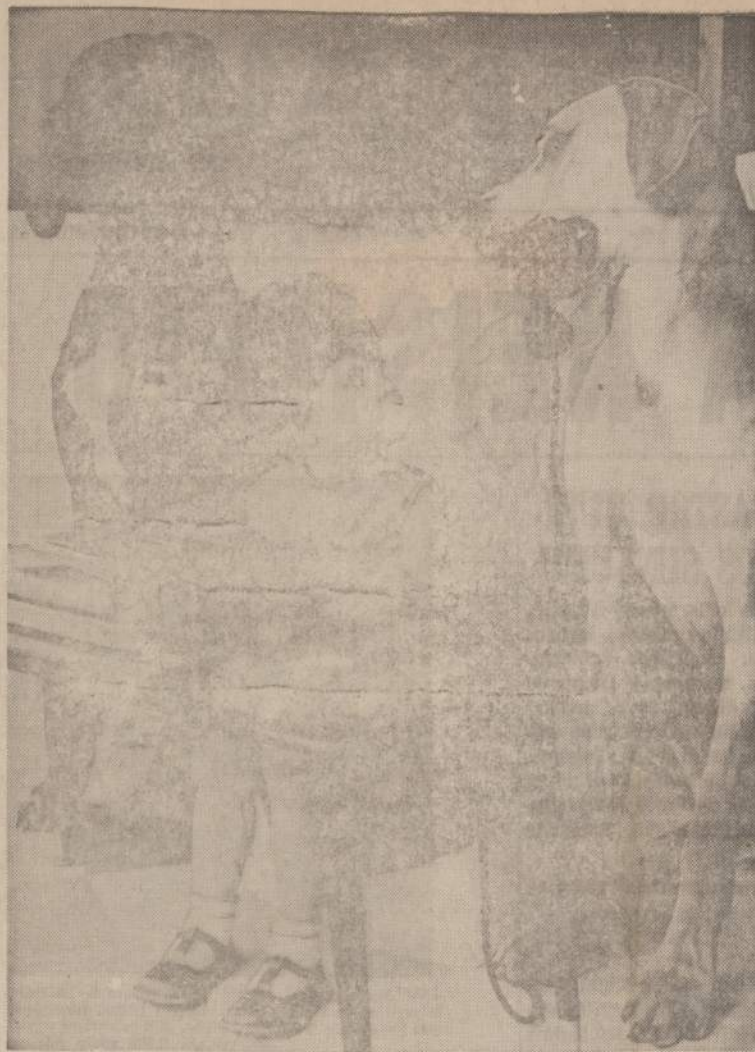
vaikams mokyklą, tikty jo paklausti: į kurią nuopelną grafa jis įrašo visų jo rastų mokyklų įsteigimą?

Matėme visą, "Pavergtųjų tautų savaitę" jų lietuviškąją dalį. 1965 m. ji buvo gausingiausia ne todėl, kad ir p. Nainys prisidėjo prie jos organizavimo, bet todėl, kad ji sukaktuvinė — 25-rių metų. Šiais Jaunimo metais Pavergtųjų tautų savaitės lietuviškoji dalis irgi, manytina, bus įspūdinga. Reikia ir lyginti sukaktuvines savaites su eilinėmis. Ką čia gali žinoti, kiek gausumo būdavo tos eilinės iosė nebuvo. Priešpaskutinėje eilinėje nematėme nė vieno pozityviosios valdybos nario, nė pirmininko, nešnekant apie dar pirmesnes. Kai kurie, žodžiu atgal, jo, "talkinginkai" spaudoje paaiškino, kad Pavergtųjų Tautų savaitės — Alto reikalas. Apie pernykščių metų Pavergtųjų Tautų savaitę norėčiau p. Nainį kiek patikslinti, kur jis rašo: "bet kur Jūs buvotė pareitą pavasarį, kai dabartinės Apygardos valdybos ir Čikagos Lietuvių Tarybos suorganizuotame tokiaime minėjime dalyvavo 6,000 žmonių. Ar Jūsų minimos valdybos buvo kada nors tiek žmonių į tokius minėjimus sutraukusios?" (N.).

Čia būtina Atgą ir Čikagos Apygardą sukeisti vietomis, būsiu aktoriumi, tikrai jis, Balčikonis, būtų pralaimėjęs. Pavaldys kraštutinis, kurio vidury užpildyti palieku kitiems, — ir pagalvoti apie nelaimėjusius ir apie nepriimtą į varžybas, ir visų kitų vaikų apkartusias širdes.

Ilgus metus Santara-Sviesa yra turėjusi Margutyje savo nuolatinių "Pelkių Žiburėlių". O L. B-nės daliniai atskirais atvejais yra ruošę programas, pranešimus, paskaitas, minėjimus "Margutyje" ir S. Barkus radijone. Ar nuolatinė dabartinė p. Nainio B-nės valandėlė yra naujas dalykas? Neturiu progos tą valandėlių klausytis, tai nieko apie jas nesakau. Tik iš spaudos žinau, kad jai vadovauti buvo pakviesta iškilį scenos pasakų statytoja ir režisėrė p. Kevelaitytė-Visockienė. Bet ji neilgai tas pareigas tenai ėjo?

Grįžęs į praeitį, pirmininkas primena, kad jis tas vienas pats

Be sūnaus, Anglijoje Hartfordo mēras turi dar paveiksle matomus du žūnis. Pasakojama, kad žūnis vykusiai apsaugo mēra. Daugelis bijo užlieti į mēro ofisą, kad žūnis jų nekęstų. Tik šitokiu būdu miestelio mēras paliekamas ramybėje.

"kuris įvykdė du stambiausius dėti kurtis anais laikais, kad tos valdybos darbus. Suorganizuavo lietuvių paviljoną (...) ir Antrąją Tautinių šokių šventę" (N.). Praeitį savo atliktųjų darbų (sūtkime, kad tai jis vienas juos atliko) nepasimažina juos laikydamas, kaip ir turi būti, stambiaisiais. Tada analogiškai dar toliau praieityje tie patys kiti atlikti darbai reikalauja būti pripažintais dar stambesniais, o taip pat ir visi kiti, kuriuos p. Nainys atėjęs į Apygardą rado. O ką apie praieities darbus rašo jis, o jo vienas talkinginkas Draugo 68 Nr. Vadinasi, praieities darbai stambūs tik tie, kurie jo, Nainio, atlikti. O kitų praieityje tolygių darbų (Paviljonų, Tautinių šokių, Dainų Svenčių) — kaip ir nebūta.

P pinigai neginčijamai gera priemonė visokiam kultūrai kelti. Nežinau, kokiomis sumomis "operavo" buvusios Apygardos valdybos, tai negaliu palyginti ar p. Nainio pasakytą sumą (12,000) per dvejus metus didelė ar maža. Bet žinau, kad didėjimas samatų yra laiko dalykas, atitinkąs čia visų turtingėjimą, ar turtingėjimas laiką. Ir milijoninis fondas negalėjo pra-

o su manim išaušo šviesi diena". Ir binkiškai, vieną kitą žodį pakeitus, "Gulbės — kelią, Gervės — kelią... Čikagos apygardos keliu plačiuoju ašai vienas tevažiuoju"...

(Pabaiga)

ST. PETERSBURG, FLA.

Amerikos Lietuvių Klubas rengia Velykų margučių konkursą

Amerikos Lietuvių Klubas St. Petersburge rengia šaunų Velykų margučių konkursą, kurs įvyks Velykų dieną, tai yra Velykų sekmadienį šio balandžio 10 d. Klubo salėje, Margučių konkurso vedėju klubas savo susirinkime išrinko narį Petrą Rulį, kurs yra patyręs tvarkytojas, tad gerai tvarkys ir šį konkursą. Laimėtojams klubas skiria tris premijas: pirma premija yra \$5, antra \$3, trečioji \$2.

Gerbiamoji Floridos lietuvių publika, namiškiai ir svečiai! Velykos jau visai arti. Tad skubėkim į darbą ir marginkim margučius kaip mokėdami ir išmąnydami. Esame lietuviai, tai visi palaikykim tą gražų savo tautos paprotį. Prisiminkim ir palai-

kykim mūsų tautos gražiausių tradicinę pavasario šventę. Velykos yra pats mielas pavasaris, kai visa gamta prisikelia iš žiemos miego. Nors mes floridiečiai neturime nei šaltos žiemos, nei sniego, bet ir mes matome, kaip ir čia gamta maino savo papuošalus, kaip medžiai ir gėlės kasmet puošiasi šviežiais skaisčiais lapais ir žiedais.

Pas mus kad ir ne staiga, tačiau ir čia gamta keičiasi maždaug kaip ir šaltuose kraštuose, tik vieni tai atlieka anksčiau, kiti vėliau ir atsileidę.

Margučių dažymas ir jais žaidimas Velykų metu turi daug gilesnę prasmę, kurią mūsų protėviai geriau suprato. Tai yra gyvybės pradžios ir iš kiaušinio išsivystymo prisiminimas. Štai dėlko Velykos ir margučiai yra taip savaime suprantami, kad be kiaušinių, atrodo, ir Velykos nepilnos būtų!

Atsilankykim iš visų Floridos kraštų, visi prie margučiais išpuoštų velykinių šventės stalų! Aš atsivešiu visą tuziną margučių. Kviečiu visus ir visas atvykti su margučiais ir laimėti konkursą!

Iki pasimatymo Velykų margučių žaidimuose!

Koresp. Onutė

ATOSTOGAUTOJAI

Šiuo laikotarpiu keliolika gerai žinomų mūsų čekagiečių atostogauja St. Petersburg, Floridoje. Tarp jų yra Juozas Baličias, Jonas Jonikas, Jonas Sulca ir kiti. Iš gautų laišku patyriau, kad jie ten labai užimti ir jiems trūksta laiko rašinėti laiškučius. Ką gi darysi; mat, jau toks viengungių gyvenimas, J. Baličias rašo, jog pajūrio vanduo per šaltas maudytis. Esą, tik kaitinantis saulėj galima smarkiai nudęti. Į parengimus - šokius daugumoje susirenka pensininkai. Bežiūrint į tokius šokėjus, girdi, darosi ir linksma ir graudu. Be to, sako, yra visokių įdomybių.

Iš laiškučio aišku, kad J. Baličias Floridos atostogomis patenkintas. Tačiau netrukus ne tik jis, bet ir kiti čekagiečiai atostogininkai grįš namo. Atostogų proga J. Baličias sveikina visus pažįstamus čekagiečius.

A. Jusas

give...
so more will live
HEART FUND

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJE

CHICAGO SAVINGS

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
METAMS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, apimama šios apylinkės gyvenotojų pavyzdžiai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržiame tapti pačiais didžiausiais bendrovė, bet stengiamės būti stiprus finansininkai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtu pasiekti gerą gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos ir bendrovės prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance
- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

Kristupo Lekšo 25 metų mirties sukaktis

Kristupas Lekšas buvo vienas tokių, kuris praturtina kitų dvasios gyvenimą, ar tai plačiausiai visuomenei pašvęsta veikla, ar pasakytu žodžiu, ar išreikšta mintimi, kuri irikiuota eileraštyje, veikia jausmus, skatina mąstyti. Buvo laikai, kada Mažoj Lietuvoj, jei kas būtų sakęs, kad toks tai eileraštis esąs "Kristupo" parašytas, lietuviai ūkininkai būtų supratę, kad kalbamas eileraštis yra Kristupo Lekšo, iš Dekintų kaimo parašytas. Ne vienas tuomet stebėdavosi, iš kur Kristupas ima tiek laiko. Juk Klaipėdos krašto seimelyje jis atstovavo mažesnius ūkininkus, Pagėgių apskrities seimelyje gindavo lietuvių ūkininkų teises, Katyčių parapijoj buvo bažnytinės tarybos narys, nepraeidavo jokios šventės kada "Lietuviškoje Ceitungoje", ar "Tilžės Keleivyje" ar Lietuvos Keleivyje" nebūtų buvę atspausdinti jo eileraščiai, kurių religinės mintys žadindavo tautinį susipratimą ir skatindavo keltis ir veikti. Vėlykų tema paragins tautos brolius keltis ir judėti tautos dirvonuose.

Kristupo Lekšo eileraščiai savo tema ir tautine filosofija artimi kitam Mažosios Lietuvos poetui M. Hofmanui-Ateiviui bei Maironiu. Senovė, Rambynas kalnas, lietuvių dori papročiai, lietuvininkų rūpesčiai, dorai ir ir tikybai augti skatinimai, tai buvo Kristupo Lekšo eileraščių temos. "Lietuva, Lietuva, Tu

meilė man pasaka... Už tave suvis įstosiū, pakol gyvas, tau vis giedosiū..." buvo Kristupo įvairiais spalvinimais pinama giesmė.

Kristupo Lekšo visuomeninėje veikloje ir eileraščių kūryboje atsispindi gilus jautrumas, nusimanymas, sakytumė done-laitiškas pamokslavimas, kuo lietuvininkai galėtų būti, jei tik būtų tautiškai susipratę ir nesiduotų kitų svetimų įtakų tiek slopinami. Pats būdamas tik 16 metų jau lanko lietuvių susirinkimus, jau jaunas pradeda rašyti eileraščius ir juos skaito lietuvių susirinkimuose, juos skaito ir vėliau po eilės dešimtmečių jau pats toli nužengęs visuomeninės veiklos keliais. Jei tautos dvasia išreiškima jos veikėjų asmenybės išryškėjimu, tai Kristupas Lekšas savo gyventu laiku gal aiškiausiai, kaip kiti veikėjai išreiškė Mažosios Lietuvos lietuvių sielą, skatinimą: juk reikia būti tuo, kuo kūrėjas yra leidęs, jei nutolsi nuo tautos, tai negalėsi būti doras, nes tavo paskirtis yra būti tuo, kuo turėtumei būti, jei naudotumei tau įgimus gabumus ir būdus.

Kur tik lietuvininkų gyvenimo kokia spraga, ten Kristupas stoja ją užpildyti. Jei trūksta lietuvių šeimyniškos šventės eileraščių, Kristupas juos sukuria ir pats juos skaito vestuvių, gimtadienių ir šiaip kitų šeimyniškų švenčių progomis. Kai maža tėra veikėjų, tai Kristupas stoja Jonni Vanagaiciui į talką dirbti Tilžėje atgaivintoje "Birutės" draugijoje. Jei nėra kam remti lietuvių kandidatus, Stepučio ir Smalkio, tai Kristupas vyksta į jų laikomus politinius susirinkimus, skaito ten savo eileraščius ir pats, dar būdamas jaunas, sako savo pirmas politines kalbas, kurių vėliau pasakė daugiau negu bet kuris Mažosios Lietuvos veikėjas. Savo senatvės metais, būdamas labai užimtas politinio darbo reikalais, jei buvo prašomas, vykdavo ir jaunimo susirinkimus, ir į juos atvykęs paskaitydavo kokį specialiai tam susirinkimui sukurta eileraštį. Kr. Lekšui teko daug važinėti. Juk gyveno Dekintuose, prie Katyčių, Pagėgių apskrityje, o lietuvių susirinkimai, šventės ir parengimai vykdavo tai Tilžėje, tai Klaipėdoje ar šiaip kurioje tolimesnėje krašto vietovėje. Teko matyti, kad Kristupas Lekšas taisė savo eileraščius ir ruošė juos spaudai vižiudamas traukiniu. Jis traukinyje yra paruošęs ne vieną savo kalbą, kurią pasakydavo seimelyje ar kuriam lietuvių susirinkime. Kristupas matė Lietuvos dirvonuose daug galimybių ką nuveikti; dirbo jis pats už kelis; nuolat skatino ir kitus imtis darbo. Kas jį arčiau pažinojo ir žinojo kiek jo nuveikiama, jau paties to darbštumo pavyzdžio buvo skatinamas ką nors veikti. Jis ir savo eileraščiuose primindavo, kad tautos dirvonai laukia artojų, laukia tų, kurie dvasios sėja augintų tautos stiprybę.

Kovo 30 dieną sukako 25 metai, kai mirė Mažosios Lietuvos giesmių rašytojas ir žymus visuomenininkas Kristupas Lekšas. Jis pasiliks ilgai atmintyje tų, kurie jį pažinojo, girdėjo jį susirinkimuose kalbant, eileraščius skaitant, krašto seimelyje, kaip vienintelį atstovą tik lietuviškai kalbantį, juto jo šiltą lietuvišką tvirtą būdą. Mažoj Lietuvoj jo laikais vyravo maldininkų susirinkimininkų dvasia, bet Kristupas Lekšas,

meilė man pasaka... Už tave suvis įstosiū, pakol gyvas, tau vis giedosiū..." buvo Kristupo įvairiais spalvinimais pinama giesmė.

Kovo 30 dieną sukako 25 metai, kai mirė Mažosios Lietuvos giesmių rašytojas ir žymus visuomenininkas Kristupas Lekšas. Jis pasiliks ilgai atmintyje tų, kurie jį pažinojo, girdėjo jį susirinkimuose kalbant, eileraščius skaitant, krašto seimelyje, kaip vienintelį atstovą tik lietuviškai kalbantį, juto jo šiltą lietuvišką tvirtą būdą. Mažoj Lietuvoj jo laikais vyravo maldininkų susirinkimininkų dvasia, bet Kristupas Lekšas,

Gintaro Baliaus Debiutantės. Chicago Lietuvos Moterų Klubas šį pavasarį ruošia Gintaro balių, kuriame paveiksle matomas jaunuolės bus supažindintos su plačiąja visuomene. Iš kairės į dešinę stovi šios panelės: Raminta Lampasatė, Carol Misevich, Synthia Stahl, Christine Austin ir Patrice Yanas.

išleidęs dainelių ir pasaulietiško turinio eileraščių "Rūtos Vainikėlio" leidiniu, 1908 ir 1922 metais, kas gal ne taip patiko maldininkams, visgi nenustojo savo turėtos įtakos brolių lietuvininkų tarpe, nes jų dvasiškai gerovei išleido "Ziono Varpelį", kuris (giesmių rinkinys) buvo labai mėgiamas. Galia, kad paskutiniųjų metų kūrinių, surašyti keliuose sąsiuvinuose, šeimai besitraukiant dėl karo veiksmų grėsmės, liko žemėje užkasti. Reikėtų spaudoje pasirodžiusius Kr. Lekšo kūrinius išleisti atskiru leidiniu.

Kristupas Lekšas dirbo lietuvių darbą kur ir kada jis buvo reikalingas. Plaškiuose jis padėjo įsteigti jaunimo draugiją "Liepa", Vyžiuose "Ąžuolą", Katyčiuose "Vainiką", pats dažnai tų draugijų sveigose pasakodamas prakalbas ir jų rengiamas šventes pagražindamas savo eileraščiais. Pirmam Pasauliniam karui pasibaigus, Kr. Lekšas buvo išrinktas Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininku. Tarybos uždavinys buvo dirbti už Mažosios Lietuvos susijungimą su Lietuvos valstybe. 1920 m. kovo 20 dieną Kr. Lekšas buvo kooptuotas su kitais trimis Mažosios Lietuvos atstovais į Lietuvos Valstybės Tarybą ir tąja proga iškilmingam posėdyje pasakė įspūdingą kalbą. Klaipėdos kraštui įsijungus, jis buvo pakviestas į Klaipėdos Krašto Direktorių.

Kr. Lekšas iš pat jaunų dienų buvo taurus lietuvis, karštas Lietuvos mylėtojas. Naciams užėmus Klaipėdos kraštą, jis įvykių buvo giliai paveiktas. Pradėjo sirgti, kasmet vis labiau. Po ilgos sunkios ligos jis mirė 1941 m. kovo 30 dieną. Jo kūnas buvo palaidotas Laugalių kapinėse. Nacių laikais buvo uždrausta laikyti laidojimo ar bet kokias pamaldas lietuvių kalba. Jis saviems buvo išreikšęs pageidavimą, kad nacių galybei sugriuvus, prie jo kapo pamaldos būtų laikomos lietuvių kalba. Laidojimo metu Katyčių Evangelikų parapijos kunigas Strazdas paskaitė trumpą ištrauką iš eileraščio: "Leisk man mirt, kol dangus giedrus". Bet Kristupas Lekšas mirė su brendimo amžiaus metuose, gyvenęs daugiau kaip 68 metus. Jis gimė 1872 m. rugpjūčio 31 dieną, mirė 1941 m. kovo 30 d. Jo didžiausia gyvenimo dalis buvo pašvęsta tautos gyvybei žadinti. Tą gyvybę jis žadino savo visuomenišku veikimu, savo eilėmis kurta poezija, gyvu žodžiu, tvirtu pavyzdžiu ir savo nenuilstamu pasišventimu dirbti savo tautos gerovei, kol tik pajėgė.

Šių metų rugsėjo 9 dieną bus 10 metų, kai Čikagoje mirė Kristupo Lekšo žmona Anė, kuri čia gyveno su sūnumi Gustavu Adolfu ir jo šeima, augindama du anūkus: Martyną ir Jurgiaką. Senelė Lekšienė kalbėjo gražiai lietuviškai, anūkam paskaitydavo iš lietuviškų knygų, juos ragino lietuviškai melsis ir

JUOŽE VAICIŪNIENĖ SVEIKINA ORGANIZACIJOS, INTELIGENTIJĄ

Martynas Gudelis, pasveikinęs sukaktuvininkę Naujienų redaktoriaus Dr. Pijaus Griogačio vardu, palinkėjo jai dar ilgus metus turėti reikalingą politinį budrumą kovoje už gimtinio savo krašto laisvę, kokį iki šio meto turėjo, siekti tiesos ir grožio, būtinų didesnių mūsų tautiečių sambūrių sugyvenimui bei darbui, ir įteikė sukakties komitetui žemiau dedamą sveikinimą.

Komitetas negalėjo leisti Gudeliui tarti žodžio ir laikas neleidė sveikinimo perskaityti, tai čia mes jį spausdiname:

"Šiandien mes čia suėjome pasveikinti garbingos sukakties sulaukusią lietuvių mokytojų Juozę Augustaitę Vaiciūniene. Ji mokytojavo Lietuvoje — Marijampolėje ir Kaune; mokytojavo Vokietijoje, mokytojauja ir Amerikoje, nors čia ji ir neturi klasių. Savo auklėjamąjį darbą ji atlieka per spaudą, organizacijas, susirinkimus ir dailiuoju žodžiu.

branginti tėvų kalbą. Ji savo amžiuje patyrė ir pergyveno septynerių valdžių režimą. Ji buvo pavyzdinga darbšti ūkininkė, gera vaisinga seimininkė. Lekšų namai Dekintuose buvo pagarsėję savo vaišingumu.

Gyvieji apie mirusius beturi tik atsiminimus. Viena karta paseka kitą, lyg kylančios ir krentančios jūrų bangos. Mirties smūgiui trenkus, mūsų gyvybės valtis atsiduria į kitą gyvenimo krantą, ir tuomet mes pamatome gyvenusio žmogaus vieną kitą gyvenimo gintaro gabalėlį. Mes gyvieji savo kovos ryžtingumui jėgų galime semtis iš mūsų mirusiųjų stiprybės atminimo: atmenant kuo

Atidžiai skaitau josios straipsnius, o pastaruoju metu skaitau ir eileraščius. Man jie patinka, nes kiekviename jį stengiasi įdėgti gimtinio savo krašto meilę ir, nupūtusi pelus, stengiasi priminti gražiuosius krikščioniškas principus.

Iš visų eileraščių labiausiai man patinka josios laiškas šv. Antanui. Beskaitydamas tą laišką, aiškiausiai matai, kad poetė šventąjį Antaną matė, su juo susitiko ir net kalbėjosi su tuo duonos bandelės dalijančiu šventuoju.

Nepasakyta, kada jiedu susitiko, bet iš turinio galima spresti, jog tai buvo pokariniiais metais, kai gimtinis mūsų kraštas prieš buvo nusiaubtas ir pagalba buvo labai reikalinga. Man patiko, kad poetė, ir šventųjų susitikus, per daug nenusižemina, žodžių į bolvelną nevynioja, bet eina tiesiai prie reikalo. Ji jam sako:

jei buvo pavyzdingi, ką jie nuamžiuje sukūrė, kuo jie dvasiškai ar moraliskai praturtino mus pačius ir mūsų tautos gyvenimą. Mes gyvieji aplamai aukštam laipsnyje priklausome nuo tų, kurie mums pramynė takus, kurie savo mintis išreiškė raštu ar koku nors skurtu kūrimu. Mes gyvieji naudojames kūriniiais, kuriuos kiti yra sukūrę, išvystome gyvenimo ir kultūros išraiškas pasėkoje tų įtakų, kurias kiti yra mus paveikę savo paraškomis. Tautai lieka vertingas tas veikėjas, kuris į savo darbą įdeda savo sugėbėjimų dalį ir tuo savo įnašu praturtina patį tautos gyvenimą. Tokiu buvo Kristupas Lekšas. K. J. P.

Jei tu man duotum skalsiąją bandelę duonos, Karių šypsodamas ištiesioj rankoj laikai, Aš jos prikraučiau margos klėtis, iki pavarečių klauonus Ir lūžtų derliumi mano tėvynės sodai ir laukai, Kai užpūsti žibintai naują šviesą duoda, Upeliai žydraskruosčiai sunėša maldas šalies visos, Ten mullume abudu tavo stebuklingą duoną Iš gintarinio kviečio varpos ir sugrįžusios tiesos...

Man patinka poetės drąsa. Ji ne tik paprasė šventojo duonos, bet ji yra pasiryžusi priimti jo talką gintarinėms kviečio varpoms malti. Mes visą laiką garbinom šventuosius, ne vieną ne šventą šventuoju padarom ir jį nuo bet kokių darbų atpalaidavom, tuo tarpu poetė net tikrą šventąjį kviečia talkon, kai kraštui ta talka būtinai reikalinga. Ir gerai daro, kad kviečia, nes kam gi jie būtų reikalingi, jeigu sunkiausiom skausmo valandom nepadėtų bent girnų pasukti?

Bet labiausiai man patiko poetės pastangos sugrąžinti iš mūsų tautiečių tarpo išskridusių seną, visiems žinomą tiesą. Dabar pas mus mada naujų tiesų ieškoti. Vaiciūniene jį nieiško. Ji šventajam pasako, kad kasdieninę duoną jiedu maltų iš gintarinio kviečio ir sugrįžusios tiesos.

Šiandien kiekvienam suprantama, aiški, nuosirdi tiesa nemadodj. Kaip ne madodj būti kiekvienam pažįstamu, suprantamu ir nuosirdžiu lietuviu. Šiandien ieškome naujo lietuvių, neo-lituanų. Net specialias organizacijas esame sudarę tam naujam lietuviui su nauja tiesa ieškoti. Pagrindinių Kristaus mokslo dėsnų — artimo meilės, teisybės, nusizeminimo šiandien neuženka. Puikybėn pakilę heidegerininkai ieško tiesų, stovinčių anapus pagrindinių evangelijų. Nuosirdus, daug dirbes, savo kraštui pasišventęs ir Lietuvą mylįs kunigas visuomenininkas stumiamas į šalį. Priešakin išsikūša moderniam sūkurėje suktais mokantieji, ir šokti norintieji pseudo-patriotai ir netikri kunigai.

Jei šv. Antanas paklaustų poetės ir sugrąžintų mums visiems suprantamą tėvynės meilę, tai nereikėtų kasti naujų

Milžiniškas fibrinio stiklo dangtis užvožiamas ant raketinio motoro ir sujungiamas su apatine dalimi. Viskas atrodo panašu į stiklinį bokštą.

apkasų ir tiesi naujų frontų. Visi vamzdžius ir vieną pusę atskultume ir su lietuvių tautos priešu kovotume. Tada su priešu ne bendradarbiautume, bet vieningai prieš jį grumtume.

Man atrodo, kad poetė Vaiciūniene ir yra ta vaikščiojanti tiesa. Jai nereikia sugrįžti, nes ji niekad į kitus pasviečius nebuvo išėjusi ir po sveitimas dangumis niekad neklaidžiojo. Turėtume tos tiesos įsiklausyti ir paklusti. Savo laiku jos klausime, reikia ir šiandien jos paklausti. Šventas Antanas, ne mūsų nosies vyras, josios paklausė. Jis atsakė poetės laišką. Ar nebūtų gražu, jei užfrontėje fronto liniją išsikasęs mūsų tautietis pasektų šventą Antaną ir poetės paklaustų. Ji buvo išradinga ir pavyzdinga mokytoja Lietuvoje, ji tebėra gera auklėtoja ir Amerikoje.

Linkime jai sveikatos ir reikalingos energijos tęsti didelį auklėjimo darbą."

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALS TYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENAS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS

4 1/2%
current dividend
4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Paskolos ilgiam metams lengvais išmokėjimais.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ SENIEMS IR JAUNIEMS

- ◆ KELNĖS
- ◆ MARŠKINIAI
- ◆ MEGZTINUKAI
- ◆ KOJINĖS
- ◆ KAKLARAIŠČIAI
- ◆ DIRŽAI
- ◆ SKRYBĖLĖS
- ◆ ŠVARKAI

Žemos kainos
Apsirėdykite
Velykoms
**NOR BUT
MEN'S SHOP**
3404 So. HALSTED ST.

MOVING PERKRAUSTYMAS **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - spausdinti kraustymo franka
Ilgų metų patirtimas - šis ir specialios patarimai
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Hillbrook 5-9209

INVEST IN UNIVEST
CURRENT Dividend Rate
4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.
Phone HAYmarket 1-3070
All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$16.00
pusei metų \$8.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusei metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$18.00
pusei metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

"Stalinizmas nebegriš, leninizmas pasiliks"

Maskvos komunistų partinio aparato viršininkas Nikolai Egoryčev, kalbėdamas Sovietų Sąjungos komunistų partijos 23-me suvažiavime, pareiškė, kad "stalinizmas" esąs atmestas visiems laikams ir daugiau nebegrišias.

Egoryčevas norėjo nuraminti tuos žmones Sovietų Sąjungoje, ypač inteligentus, tarp kurių paskutiniu laiku jėga imama ieškoti politiniame krašto gyvenime tam tikrą "vadintą stalinizmo" elementų ir gąsdinti jais visuomenę. Maskvos partijos bosas pasakė, kad nieko panašaus nėra ir nebus:

"Asmenybės kultą, Lenino nuostatų bei partijos gyvenimo principų laužymą ir viską, kas neleido mums žengti priekyn — partija griežtai atmetė."

Egoryčevas pripažįsta, kad stalinizmas trukdė pažangą. Svarbiausia stalinizmo yda jį laikė "asmenybės kultą" (garbinimą). Bet juk ne vienas Stalinas save garbino. Jį garbino visa partija — ir ne tik Rusijoje, bet ir kitose šalyse (atsimename, kaip Bimba, Mizara, Andrusis ir k. laizė to diktatoriaus padus?).

Kaltas yra ne vienas asmuo. Egoryčevas užmiršta, kad Stalino nuvainikavimas buvo atliktas daugiausia Nikitos Chruščiovo iniciatyva. Bet Chruščiovas jau yra iš valdžios išmestas. Pasirodo, kad ir Nikita buvo įkritęs į "asmenybės kultą" nuodėmę.

Iš to net ir raudonajam Maskvos biurokratui turėtų būti aišku, kad sovietų bėdų šaltinis slepiasi ne paskirų asmenų savybėse, o leniniško komunizmo sistemoje.

Leninas, smurto keliu pagrobęs valdžią, visą pramonę, susisiekimą ir prekybą atėmė iš privatinų savininkų (be jokio atlyginimo jiems) ir pavertė valstybės nuosavybėmis. Bet ar jį turėjo pakankamai išlavintų žmonių toms nuosavybėms operuoti? Ne, neturėjo.

Garsusis bolševizmo tėvas, beje, manė, kad išlavintų ir patyrusių pramonės vedėjų nereikia. Jisai sakė, kad "bet kuri virėja" (každąja kucharka) gali būti fabriko direktorium, nes fabriko administravimui reikia tik mokėti skaičiuoti! Tačiau pagal jo parodymus buvo tvarkoma milžiniškos šalies pramonė. Rezultatas buvo tas, kad pramonės gamyba sustojo ir Rusiją ištiko pasibaisėtina bado katastrofa.

Panašia kryptim Leninas pasuko ir kitose gyvenimo srityse. Visos politinės partijos buvo uždraustos; žodžio, spaudos ir organizacijų laisvė tapo žmonėms atimta; laisvė rinkimai panaikinti. Leninas įsteigė teroristinę žval-

gybą areštuoti ir žudyti tiems, kurie jį politikai priešinosi.

Tai šitoks yra tas "leninizmas", kurio nuostatų Rusijos komunistų partija žada ir toliau laikytis. Stalinizmą atmetus, bet leninizmą palikus, Rusijos ekonominė ir socialinė pažanga bus ir toliau trukdoma.

APŽVALGA

Dėl Lietuvos sienų

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdyba paruošė ir taryba patvirtino pareiškimą dėl Lietuvos žemėlapių informaciniuose leidiniuose. Tame pareiškime sakoma, kad politiniame žemėlapyje Lietuvos valstybė turi būti tarp tautinių sutarčių nustatytose sienose.

Tuo yra labai nepatenkintas J. Kardelis. "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius. Jisai rašo (1966 m. kovo 23 d.), kad VLIKas neturėjo teisės spręsti Lietuvos sienų klausimą, ignoruodamas Lietuvos Steigiamojo Seimo šiuo klausimu pasiūlymą. Jisai argumentuoja:

"VLIKas skelbia turįs tautos igaliojimus, tęsiamus savo emigrantinės padėties būdu (? — "N."). Taip. Bet tie igaliojimai nesiekia toliau, kaip tikta kovą už Lietuvos laisvę. O kokiose ribose nepriklausomybė siekita, nebūna galioje Lietuvos Steigiamojo Seimo nutarimas: *Lietuva atstatoma etnografinėse ribose.*

"Kadangi Steigiamojo Seimo, kuris buvo išrinktas tautos laisvoms sąlygomis, nutarimas yra tautos valios pareiškimas, tai niekas kitas jo pakeisti negali, kaip tik tai pati tauta, — todėl VLIKas jokiu būdu Steigiamojo Seimo nutarimo pakeisti negali. VLIKas neturi teisės keisti tautos valios pareiškimo. Todėl šis VLIKO nutarimas negali turėti galios."

Kardelis mano, kad Vliko pareiškimas apie Lietuvos sienas esąs žalingas. "N. L." redaktorius rašo:

"Priėmus šį VLIKO nutarimą, tautos daliai, kuri yra už Lietuvos ribų, pakertama iniciatyva kovoti už Steigiamojo Seimo, kaip Tautos valios išreiškimo, siekimą. Tad toks VLIKO nutarimas bus labai žalingas ne tik tautai, bet ir dabarėiai. Jis laisvam lietuviui pakerta sparnus, kurių neįstengia pakirsti tautos žmonėms ir jos mokslininkams, esantiems la-

bai sunkiose žiaurios okupacijos sąlygose (kas neįstengia pakirsti? — "N."). Lietuvos mokslininkai šiuo ar kitokių atveju, vienokia ar kitokia proga vis dėlto sugeba paskelbti Lietuvos tautos pretenzijas į etnografines lietuvių tautos sritis... O mes? ... Laisvi būdami? ... Kur gi mes einame?"

Kardelis atmeta Vliko nuomonę, kad sienų nustatymas tarptautinėmis sutartimis suteikia joms teisėtumą. Jisai sako:

"Tegul VLIKas pasako, kuri tarptautinė sutartis, liečiant Lietuvos ribas, buvo sudaryta Lietuvos valia ar pageidavimu? Juk *visos jos buvo Lietuvai padiktuluotos.* (Argi ir Lietuvos taikos su Sovietų Rusija sutartis? — "N.") Tad kaip tas sutartis galima priimti valstybės ribų pagrindu ir jas skelbti visam pasauliui?"

Kardelis pataria vaizduoti Lietuvos žemėlapi "istoriniu būdu" nuo Mindaugo laikų iki dabartinių, kad mūsų rankos būtų paliktos laisvos atėičiai. Nes, esą, "mes nežinome, kokia bus busima Lietuva".

Jisai reikalauja, kad Vlikas savo klaidą atitaisytų.

Bet tai neišsprendžia praktiškų problemų. Sakysime, kuri nors enciklopedijos arba istorijos veikalų leidykla norės išspausdinti Lietuvos žemėlapi ir klaus, kokios turėtų būti Lietuvos sienos, jeigu nuo jos bus nuimtas bolševikinės Rusijos jungas (kas anksčiau ar vėliau juk turės įvykti): kaip į tokį užklašiną reikėtų atsakyti?

Neteko automobilio, neteko ir \$22,000 vertės deimantų

Alan Wolfe, deimantų pardavėjas, sustojo prie banko (2345 W. Devon). Užbėgo į banką penkioms minutėms deponuoti pinigus. Kai grįžo, tai jo automobilis ir \$22,000 vertės deimantai buvo dingę.

JURGIS JANUŠAITIS

SU "TRAVIATA" ATISISVEIKINANT

Chicago Lietuvos visuomenė pamilo "Traviatą". Keturi pirmieji spektakliai ne visus patenkino. Diedlė dalis negavo bilietų, o nemaža dalis norėjo dar kartą sugrįžti salėn ir gerėti žaviu pastatymu. Ir pagaliau prasiveržė tikra reikalavimo banga: duokite dar vieną spektaklį. Lietuvių operos vadybai nieko kito neliko, kaip tik paskelbti penktąjį "Traviatos" spektaklį ateinantį sekmadienį, balandžio mėn. 3 d. Ši džiugi žinia žaibo greitumu aplėkė Chicago ir artimesnias Lietuvos kolonijas. Jau pirmadienio rytą gausios bilietų platinimo vietų — Margjinių.

Penktasis "Traviatos" spektaklis su premjeros sąstata. Dar kartą matysime mielő mūsų žvaigždę Violetą — Liliją Šukytę, simpatinga, lietuvius pamilusi, mūsų nuosirdų kaimyną Alfredo — Wick, ir vis laukiamą Algirdą Brazį. O taip pat puikiai savus vaidmenius išgyvenančius ir gerai dainuojančius Romą Mastienę, Genovaitę Mažeikię, Juliją Savrimavičią, Algimantą Grigą, Bronių Maciukevičių, Vaclovą Momkų, Juozą Aleksišūną ir Praną Olį.

Šis spektaklis gali būti iš viso paskutinis ir gal niekada nebeteks matyti ir gerėtis žaivingą "Traviatą" išsivijęs vandenys beplaukiojant. O "Traviatos" opera pasiliks viena iš ilgiausiai atmintinų. Lietuvių operos viso personalo graži darbo jungtis, besąlyginis pasišventimas ir kūrybinumas tikrai ir galėjo išskirti naujus talentus ir "Traviatą" mums padovanoti visame savo puosnime. Šios didelės tautos vyrai — maestro Al. Kuciūnas, solistės ir solistai, chormeisteriai Alf. Gečas ir Alice Stephens, režisierė B. Pukelevičiūtė ir daugelis nematomų rankų jungėsi per eilę metų dideliems darbams ir ty darbų pirmąją fazę baigė tikrai nusipelnusiu šauniu vainiku. Sakau, pirmąją darbo fazę dėl to, kad šiuo lyg ir atėjama prie dešimtmečio sukakties ir prie naujo darbų baro — savos operos "Gražinos" pastatymo sekančiais metais, kur bus pareikalauta net tik Operos vadybės, bet visų mūsų meninių pajėgų ir kiekvieno būsimo žiūrovo nuosirdžios tautos.

Gerėdamiesi Traviatos spektakliais, džiaugdamiesi mūsų naujais talentais, didžiai gerb-

dami mūsų operų pirmtakūnus sol. St. Barų-Baranauską, D. Stankaitę, A. Stempuzienę, Vaznelį ir visą eilę kitų operose dainavusių, su tikru nuosirdumu galime teigti, kad Lietuvių opera išsivijęs gyvenime yra vienas iš didžiausių įvykių ir mūsų tautinei kultūrai padovanojo negreitai nykstančių vertybių.

Sekmadienį paskutinį kartą skambės "Traviatos" arijų malonūs aidai, į mūsų gyvenimo pilkumą įpindami kažko kilnaus ir šventadieniško. Džiaugsimės šia šaunia švente savoje įvykyje, drauge reikšdami tiems žmonėms už pastangas savo dėkingumą. Mes nesunkiai šio kolektyvo nemiętojų naktų ir nueitų žingsnių, nes jie gyvena ne savo, bet mūsų visų gyvenimo praskaidrinimui.

Todėl sugrįžkime dar kartą sekmadienį į "Traviatos" spektaklį, kuriame išgyvensime tyros meilės, didžios kančios ir gražių vilčių tolimos tikrovės vyksmą.

O perpildyta Marijos mokyklos salė dar kartą paliudys, kad mes mokame mylėti savuosius talentus ir pasišventusius kultūrinio darbo darbininkus. Ir tai bus jiems mūsų, kaip visuomenės, didžioji ir pati nuosirdžiausioji padėka.

Nuaidės netrukus paskutinieji arijų posmai ir nutils muzikos garsai, tačiau ne vie-

no širdis kartos: — Ne mūsų rankose laikas... Ir taip atsiminsime, kad turėjome "Traviatą".

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Dvi priešingos nuomonės

Čikagą aplankė senatorius Wayne Morse ir generolas Maxwell D. Taylor, buvęs karinių jėgų štabo viršininkų pirmininkas, o vėliau ambasadorius P. Vietnamui.

Kaip žinia, sen. Morse stoja už tai, kad Amerika tuoj ištrauktų kariuomenę iš Vietnamo, nes ji ten nelegaliai kariuonanti (už tokį karą kongresas nesą pasisakęs).

Atvykęs į Čikagą sen. Morse vėl tą savo nusistatymą pabrėžė.

Visai kitokią nuomonę išreiškė generolas Taylor. Jo nuomone, Amerikai nėra kitos išeities, kaip ir toliau tęsti kovą Vietname. Gąsdinimas tuo, kad karas galįs prasipūsti, esąs nerimtas. Kinija nesanti pajėgi, todėl manyti, jog ji gali į karą išivelti, esą mažai pagrindo.

"NAUJIENAS" SKAIFO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALS-TYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA IEŠIGALIASIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS PASTUS

TRYŠ DEMOKRATAI SVEIKINASI

Lietuvis Frank Savickas, Demokrata Partijos kandidatas į Illinois valstijos įstatymus leidžiančią įstaigą, sveikinasi su demokratu senatorium Edward G. Sweeney ir Robert F. Umporowicz, kuris taip pat kandiduoja į Springfieldo įstaigą. Jie visi įteikė Illinois valstijai petičijas, pranešdami, kad kandidatuos atsakomingsoms pareigoms.

Lietuviai patenkinti, kad Demokrata Partijos vadovybė paskyrė lietuvių atsakomingsoms pareigoms. Jie dabar kvies lietuvius, kad balsuotų už savo tautiečius.

Frank Savickas su žmona ir vaikais gyvena Marquette Parko. Jis yra 13-to wardo demokratų Partijos sekretorius, 13-to wardo Jaunų demokratų organizacijos prezidentas, Lietuvių Demokratų Lygos vicepirmininkas, Lietuvos Vyčių viceprezidentas, Prekybos Rūmų ir visos eilės kitų organizacijų narys.

JONAS MAZIUKAS

Artimos praeities Lietuvoje įvykių nuotrūpos

18

Praslinkus keliom dienom po žydų sušaudymo, naktį atvyko į policijos nuovadą moteris ir pranešė, kad mieste yra buvęs NKGB Marijampolės skyriaus viršininkas Karolis Petrikas; jis buvo užėjęs pas tėvą ir seserį, prašydamas įsileisti į butą, bet jie neįsileido. Greit policija tą vietą apsupo ir pradėjo jį gaudyti.

Petrikas, pastebėjęs, kad yra apsuptas, bandė pistoleto ugnimi iš apsupimo prasi-veržti, o kai nepasisekė — metė granatą, kuri mirtinai sužeidė policininką Senovaitį. Naktį daržais Petrikas atšliaužė į vieną tvartą Kauno gatvėje. Bandė iš tvarto atsišaudydamas pasprukti — nepasisekė. Prasikasęs mėsluose duobę, atsigulęs taikėsi arti esanti policininką nušauti — vėl nepasisekė. Jau sautei patekęs, įsitikines, jog pabėgti jokios vilties nėra, — Petrikas nusišovė.

Liaudies Vyriausybė, suėmusi Marijampolės apskrities policijos vadą Adomaitį, nauju milicijos vadu paskyrė Ligonių kamos tarnautoją Mauruką. Maurukas suprato policijos arba milicijos pareigas ir jas stengėsi atlikti sąžiningai. Bet kaip daug kam, taip ir Maurukui, besistengiant, kai kur buvo persistengta. Todėl vokiečiams rusus iš Lietuvos išvijus, laikraštis padarė Maurukui priekaištų: "Nespėjo rusai įteiti į Marijampolę, o jau milicijos vadas Mau-

rukas atbėgo išmesti marijonus iš jų namų. Iš gimnazijos liepė išsikraustyti nuo šeštadienio 7 v. v. iki sekmadienio 6 v. ryto. Sekmadienį liepė per 2 valandas išsikraustyti ir iš vienuolyno. Lijo. Drabužius ir viską, ką leido pasiimti, vienuoliai nešė į kiemą. Atsirado daug "padėjėjų", kurie grobė ir vogė, ką tik pasiekė. Baldus milicija įsakė palikti, net lovų kunigams ne-leido pasiimti. Apskrities "viršininkas", bemokslis Kičas, kunigams kalbėjo: "Dar yra užtenkamai davatų, ir jums nereikės ant žemės gulėti". Rusai patalpas užėmė tik po kelių dienų..." (Nauja Gadyne Nr. 5, 2 psl.)

Taip tikrai buvo. Žinoma, gal ir buvo galima kitaip pasielgti, tačiau neatrodo, kad jis tą darė savo valia. Sovietai, okupuodami Lietuvą, buvo numatę kur kuriuos dalinius įkurti. Marijonų vienuolyne turėjo įsikurti pasienio brigados štabas su visais pagalbiniais daliniais. Išsikraustyti buvo duotas toks trumpas laikas dėl to, kad tokį įsakymą davė brigados vadas per kompartiją. Negalima geru žodžiu paminti jo padėjėjų, kurie buvo komunistai ir džiaugėsi, galėdami kam nors įgelti, išniekinti, nuskriausti, o ypač kunigus.

Kai tik milicija buvo pavadinta NKVD darbininkų - valstiečių milicija Marijampolės apskr. skyriumi, tai jos vadas — skyriaus viršininku. Jam padėjėju prisūntė rusų milie. leitenantą Ivan Stopiną. Padėjėjas tuojau pradėjo viršininką mokyti, davinėti įsakymus ir reikalavimus dirbti taip, kaip jis liepia, ne pagal įstatymus. Maurukas pasipriešino ir su padėjėju susibarė.

Stopinas nuėjo į kompartiją, pasikalbėjo su partijos sekretoriumi, atsiųstą iš Rusijos žydu Bobkovu, ir Mauruką tuojau atleido. Į jo vietą paskyrė iš Veiverių apylinkės kalvį komunistą Bernardą Medelį. Medelis pasirašyti mokėjo ir dar šiaip taip nesudėtingą sakinį galėjo suraizgyti. Jis Stopinui patiko, nes ką tik jam liepdavo, tų jis ir darydavo; ką skyriaus sekretorius komun. žydas Gurevičius pakisdavo pasirašyti, — neskaitęs, pasididžiūdama pasirašydavo.

Maurukas, rodos, darbą gavo kooperatyve "Zagrė". Jis buvo kairiųjų pažiūrų, laisvamaniš, bet ne komunistas.

Vokiečiams okupavus Lietuvą, Maurukas iš karto, rodos, nebuvo suimtas. Atrodė, jog gyventojai prieš jį nieko blogo neturėjo, tik vėliau kažkas apskundė. Pagal tą skundą buvo suimtas ir laikomas kalėjime. Maurukas, jausdamas, kad nors ir niekam žalos nepadaręs, tačiau kalėjime laikomas, o vokiečiai ir trumpai tarnavusius milicijoje šaudo, tikėdamas, jog ir jis to paties susilauks, ryžosi nusižudyti. Kažkur radęs vinį, smeigė sau į krūtinę. Vinis buvo pertrumpa širdžiai pradurti, todėl tik susižeidė ir pateko į ligoninę. Pagijus, v. s. policija jį iš kalėjimo išleido ir pasiūlė iš Marijampolės išnykti, nes, jei kas apskųstų geštapui, — būtų blogai. Maurukas iš Marijampolės išvažiavo. Dabar gyvena Lietuvoje ir gauna pensiją.

Įsisteigus vokiečių saugumo įstaigai Kaune, iš kokių 5 ar daugiau esančių grupių sudaryta specialii žudikų grupė. Jie vykdavo į provinciją, iš lietuvių saugumo

policijos paimdavo kvotas, jas peržiūrėdavo ir nutardavo, ką su sumtuojau ar sumitaisiais daryti. Vienų likimą pavesdavo spręsti lietuvių saug. policijai, dažniausiai kuriuos galima paleisti arba atiduoti apskrities viršininkui administraciniu būdu bausti, o ant kitų kvotų parašydavo kryžių. Tiems jau blogai: jie vykdavo į kalėjimą, suimantį išsivedavo ir netoli kalėjimo prie duobės paklūpė nušaudavo. Prisiimtinai keli atvejai, kai atvažiavę žmonės sužadė, o vėliau parašė raštus, įsakydami juos iš kalėjimo išleisti. Atėjus giminėms teirautis sumtojo likimo — išduodavo pažymėjimą, kad tas asmuo karo lauko teismo buvo nuteistas mirti ir sušaudytas. Vokiečių potvarkiuose buvo paskelbta kaip karo lauko teismas sudarytas, kaip jis turi bylas spręsti, kad turi būti įrodomieji daiktai, liudininkai ir t. t., bet bylose, kurios paisyti su politine veikla, — to nebuvo paisyama.

Marijampolės mieste butų skyriaus viršininku kompartija buvo paskyrusi Kuprasevičių. Jis buvo kaip ir Maurukas kairiųjų pažiūrų, laisvamaniš, bet negirdėta, kad būtų komunistas. Jo pareigos buvo ypatin-gai sunkios. Kompartija su raudonosios armijos paskirtu miesto komendantu įsakė daug gyventojų iš butų iškraustyti ir ten apgyvendino rusų karininkų ir politrukų šeimas. Viengungis karininkus išskirstė po gyventojų šeimas po 2 ar net po 3. Atsirado didelis butų trūkumas. Kilo didžiausias vietos gyventojų pasipiktinimas ir reikalavimai — visų išpildyti neįmanoma buvo. Kuprasevičius darė viską, ką tik ga-

lėjo, kad tik žmones patenkinti, bet ne viskas buvo jo galioje.

Kai tik Marijampolę užėmė vokiečiai, tarp kitų buvo suimtas ir Kuprasevičius. Policija, neradusi jo jokio nusikaltimo, jį iš kalėjimo išleido. Gyventojai, pamatę Kuprasevičių laisvą, turį piktumą parašė saug. policijai skundą. Vėl buvo suimtas. Skunde faktams nepasitvirtinus, vėl paleido. Kažkas Kuprasevičių apskundė geštapui. Geštapas įsakė Kuprasevičių suimti, uždaryti kalėjime ir laikyti jo žinioje. Po kiek laiko atvyko iš Kauno geštapo žudikai, šaudydami kitus ties Marijampolės kalėjimu, sušaudė ir Kuprasevičių. Kaip sušaudymą mačiusieji tvirtina, Kuprasevičius prie duobės susukęs: "Tegyvuoja laisva nepriklausoma Lietuva!" Tuo pat metu pasigirdęs šūvis ir Kuprasevičius virtęs į pilną vandens duobę.

Gal 1943 m. vasarą Pajevonio ar Vištyčio valsčiaus gyventojas Ulevičius nušovė iš Vokiečių atvykusius, rodos, 5 geštapininkus, o jo 10-12 metų berniukas dar metė granatą. Ulevičius pasislėpė. Vokiečiai atsikėrydami nutarė visą kaimą, kuriame Ulevičius gyveno, su žmonėmis ir visu turtu sunaikinti. Saugumo policija ir įtakingi asmenys prašė vokiečius to nedaryti, nes to kaimo gyventojai geri ir vokiečiams klusūs žmonės; aiškino, jog būtų labai neteisinga dėl kažkokių pamišusio žmogaus bausti nekaltus. Saugumo policija pažadėjo Ulevičių pagauti. Vokiečiai atlyžo.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd., (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti MI 3-0001

Telef.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad. ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-8, trečiad. ir šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonai: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiad. ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid.: telefonai: GARDen 3-7278

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisas: 585-2525
Rezid.: TRIangle 3-0281
Prieimimo valandos: Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Prieimimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEVada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakara.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak. Šeštad. 10-12 val. ryto.
Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. kasdien. Sekmdieniais ir trečiadieniais abu ofisai uždaryti.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ liguos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad. ir penktad. 2-4 val. vak. ir šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ūpių vanduo
esąs užkrėstas bakterijomis
Federalinės valdžios mikrobiologai LeRoy E. Scarce ir Mirdza L. Peterson Didžiųjų Ežerų tyrinėjimo konferencijoje, kuri vyksta Illinois technologijos institute, pareiškė, jog Čikagos vandenų sistema nuo pat Wilmette iki Indianos yra užkrėsta salmonella bakterijomis, kurios sukelia vidurių uždegimą. Tas uždegimas kartais yra tiek žiaurus, jog užkrėstuosius tenka į ligoninę vežti.
Vanduo upėse esąs tiek užterštas ir užkrėstas, jog sudaro pavojų tiek žmonėms, tiek gyvuliams.

Gėrimas vanduo, kuris yra filtruojamas ir chemikalais traktuojamas, salmonella bakterijų neturi. Tačiau toliau ežere ar upėse galima užsikrėsti tomis bakterijomis, apsisėdus, arba kai į burną patenka vanduo.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liguos pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatsiliepiama, tai telefonai GI 8-6195 arba GI 8-6198

Ofiso telefonai: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Prieimimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-9 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmdieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Banažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Trečiad. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Ofisas uždarytas iki balandžio 5 d.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
GARANTUOJA, KAD GAUSIT LIETUVISKĄ TV PROGRAMĄ
ITAISU, PIRKTU PAS JI.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • RADIIJAI • HIFI STEREO

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

"NAUJIENOS" BOLŠEVİKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

New Jersey valstijoje Shirley Wong (iš kairės į dešinę), Eileen Brown ir Miriam Martinez dalyvauja Palisades Amusement Parko šventėje. Jos atėjo ne vienos. Kiekviena atsiėmė savo iškarnias.

Piliečių klubui jau sukanka pusšimtis metų

Amerikos Lietuvių Piliečių B. Žemgulis dalyvių vardu Pašalpos Klubas susirinkimas įvyko praėjusį sekmadienį, kovo 20, Hollywood salėje. Susirinkimą pirmininkė Adela Burba pavyzdinčiai pravedė. Mirės narys K. Sergautis pagerbtas vienos minutės atsisojimu. Klubas taipgi suteikė jam gražų paskutinį patarnavimą, pasiūdamas didžiulį vainiką, paripindamas grabnešius ir grabnešiams limuziną. Nemažas skaičius narių palydėjo į amžinąjį šv. Rikardo koplyčios ir šv. Kazimiero kapines. Vėliau, kam priklaus, bus išmokyta pomirtinė.

Raštininkės Rozytės Didžgalvičienės perskaitytas protokolas, pirmininkė ir kitų valdybos narių raportai priimti. Šiuo laiku turime tik porą sergančių narių, būtent Evą Adomavičienę ir S. Preibį. Linkime jiems kuo greičiau pasveikti.

Parengimų komisijos pranešimas, kurį padarė B. Žemgulis, priimtas. Šį ankstyvą pavasarį dar nenumatyta parengimas, tai, gal būt, teks palaukti piknikų.

Besvarstant bendrus reikalus bei kas būtų naudinga klubo gerovei, netikėtai iškelta aikšlėn labai svarbus klubo liečias dalykas: klubui šiais metais sukanka lygiai 50 metų. Daugelis narių išreiškė savo nuomonės šios didingos sukakties proga ir siūlė, kad sukaktį reiklia atžymėti iškilmingu banketu kada nors rudenį. Pirmininkė Adela Burba mielai sutiko, pasisakydama, kad ji pati su visa valdyba pasirūpins suvesti linkamą svetainę ir vadovaus sukakties banketo organizavimui.

Rodos, ne nepajutome kaip praėjęs tiek daug metų. Esu linkęs manyti, kad kitas pusšimtis bus dar sklandesnis. Klubo organizatorius buvo žymus veikėjas Jonas Aleksandravičius, kuris jau seniai yra miręs. Tačiau jo nuveikti darbai vis dar tebeprišimunami.

Susirinkimą užbaigus, gimtadienių ir vardadienių proga buvo pagerbti: gimtadienių proga Adela Burba ir Della Kečvirtis, vardadienių Josephine Masilionis ir Juozas Mikšis. Būtime atšventė ir Juozo Balčio vardines, bet tas pabėgo į Floridą. Padainavome "Happy Birthday" bei kitas linksmas liaudies dainėles. Prie skanių vaišių stalo mes visi dalyviai iš eilės sveikinome celebrantus, linkėdami jiems visokeriopos laimės. Pagerbtieji nuširdžiai dėkojo už malonius sveikinimus ir gausias vaives, kurias pagaminio Bernice Žemgulis. Baigiant smagų pobūvį,

me atgimi su artėjančiom Velykom sveikam gyvenimui!

Visų laukiantis Alvdas

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

Lietuvių Raudonosios Rožės Klubo burtainiui susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 1 d., 7:30 val. vak. Liberty svetainėje. Visi klubo nariai prašomi šiam susirinkime dalyvauti, nes bus svarbūs klubo liečiantieji reikalai svarstomi. Vienybėje — galybė, todėl visi vieningai ir dalyvaukime.

K. P. Deveikis

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

MILLIE SHIMKUS
Pagal tėvus Zinkutė

Mirė 1966 m. kovo 29 d., 10:45 val. vakare. Gimusi Lietuvoje. Biržų apskr.
Amerikoje išgyveno 60 metų. Paliko nuliūdę: 2 sūnus: Stanley, marti Pearl, ir Walter, marti Greece; dukte Eleanor Tedesco, žentas Frank; 8 anūkių: 12 proanūkių; žentas Petras Kuntis, svogerka Domicelė Shimkus su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pasarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. LITUANICA Avenue.
Šeštadienį, balandžio 2 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. David's parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Millie Shimkus giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Sūnūs, dukte, marčios, žentas, anūki ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

A. + A. ROZALIJA WASILAUSKIS
PAGAL TĖVUS LAUKYTE
Gyv. 5915 So. Kildare Avenue
Mirė 1966 m. kovo 30 d., 3:30 val. p. p., sulaukus senatvės. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 45 metus.
Paliko nuliūdę: 3 sūnus: Anthony, marti Luella, Michael, marti Julia ir John Pinkauskas, 2 anūks: Margaret ir Barbara, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pasarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Šeštadienį, balandžio 2 dieną 10:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Gimimo Panelės Svečiausios Marijos parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Rozalijos Wasilauskis giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Sūnūs, marčios, anūks ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

Telegrama | Visas Pasaulio Dalis
LOVEIKIS
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YA:ds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREE Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

VAIKŲ CHORAI SPARČIAI RUOŠIASI DAINŲ ŠVENTEI

Iki Dainų šventės — liepos 2 dienos — beliko vos trys mėnesiai. Per tą laiką turi visi šventėje dalyvaujantys chorai baigti išmokti repertuarą numatytas dainas ir skubėti Chicago. Dainų šventėje dalyvauja ir Vaikų Choras, kurio sudarys virš tūkstantis dainininkų.

Tad Trečioji Dainų šventės Vaikų Choro dirigentas muz. Faustas Strolia kreipia ypatingą dėmesį į vaikų chorą, nes jų paruošimas yra daug sunkesnis ir sudėtingesnis. Šiomis dienomis dirigentas pradėjo lankyti Chicago liuanistinių ir tautinių ansamblių chorų, kur vietoje, su jų vedėjais aptaria visas pasiruošimo detales ir pats dirigentuamas pveda repetitijas, kurių metu choristus supažindina su būsimą šventėje dirigavimo technika ir reikalavimais. Toks chorų lankymas pa-

dės pasiekti vienodumo dainų išpildyme ir dainininkai pripratus prie būsimą dirigento reikalavimų.

Iš aplankytų chorų muz. Faustas Strolia susidarė gerų įspūdžių. Cicero žem. liuanistinės mokyklos choras, vadovaujamas mokyklos vedėjo J. Kreivėno, yra išmokęs visas repertuarą numatytas dainas, dainininkai atmintinai moka žodžius ir paskirai žino savo partijas. Choras paruoštas trim balsais ir turi 80 dainininkų, kas sudaro pusę mokyklos mokinių.

Kovo mėn. 30 d. vakare dirigentas lankėsi Marquette Parko lit. mokyklos ansamblyje, kuriame dainų moko mokyt. Vytautas Gutauskas. Chorą sudarė 150 mokinių, įvairaus amžiaus, nuo 6 iki 14 metų. Ir šis choras pačiame darbo įkarštyje ir baigia paruošti visas dainas.

Balandžio mėn. 2 d. 10 val. muz. F. Strolia vizitavo Kristijono Donelaičio mokyklos chorą, kurį Dainų šventei ruošia mokytojai Vytautas Gutauskas ir Skirgaila. Donelaičio mokyklos choras pajėgus ir su pasiūlytomis skuba baigti repertuarą numatytų dainų paruošimą.

Dirigentas chorų lankymą tęs toliau, o iš jau aplankytų daro išvadą, kad vaikų chorai entuziastingai ruošiasi šventei ir bus gerai ir laiku paruošti.

Iki šventės beliko devyni savaitgaliai, tad laikas ribotas, o darbai dideli. Į tai turėtų atkreipti dėmesį ne tik vaikų chorai, bet ir suaugusiųjų.

Jurgis Janušaitis

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

Electronics Engineers

UNITED STATES AIR FORCE'S WORLDWIDE

GROUND ELECTRONICS ENGINEERING INSTALLATION AGENCY POSITIONS AVAILABLE

in
WIESBADEN, GERMANY
HONOLULU, HAWAII
MOBILE, ALABAMA
SACRAMENTO, CALIFORNIA
OKLAHOMA CITY, OKLAHOMA

START
\$8,961
TO
\$10,619

All Civil Service Benefits

REQUIREMENTS

Degree and/or experience in: RADAR, CRYPTOGRAPHY, ELECTROMAGNETICS, WIRE, TELECOMMUNICATIONS, DATA PROCESSING.

Submit Form 57 (available at all post offices) to Hq. GEEIA, GEA-22, Griffiss AFB, New York, 13440

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

PAINT FILLERS

PACKERS AND STOCK DEPARTMENT MEN

- ◆ Steady employment
- ◆ Paid vacations
- ◆ Hospital and life insurance
- ◆ Plus other benefits.

ARMSTRONG PAINT & VARNISH WORKS

RO 2-7000

(There are good opportunities)

MAINTENANCE DEPT. SUPERVISOR

To work in large corrugated box plant. Excellent pay. Fringe benefits and profit incentive. Call VI 7-3470, Ext. 50 CONTINENTAL CAN CO., INC. An Equal Opportunity Employer

ASSEMBLY FOREMAN

Excellent opportunity for ambitious young man needed for over all supervision in assembly of lighting fixtures. Experience helpful but willing to train. Excellent opportunity with well established West Side manufacturer. Good starting pay.

Many company benefits. H. A. FRAMBURG & CO. 3320 W. CARROLL

RECEIVING CLERK TRAINEE

Young man to work as Receiving and general Clerk. Will train Bright individual, draft exempt, life typing required. Must be a high school graduate. Vic. 47th Damen Ave.

LA 3-0803

Ext. 12

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GENERAL FACTORY

Openings on 1-st and 2-nd shifts. Machine operators, sport welders, packers. Age no barrier. Steady work, overtime, production bonus. MARVEL METAL PRODUCTS CO. 3843 43rd ST. 1 block E of Pulaski. Apply 8 A.M. to 2 P.M.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

SKUBIAI PARDUODAMA TAVERNA su namu, Roselande prie biznio gatvės arba mainydamas ant gyvenamo namo toje pačioje kolonijoje. Gali gaminti maista. Antrame aukšte 6 kamb. butas ir apacioji virtuvė ir kambarys, garažas, visi įrengimai. Turite pamatyti, kad galėtumėte įvertinti. Tel. CO 4-9645. Agentai prašomi nesikreipti.

TAMPOJ, FLA. dėl senatvės našlys parduoda didelį pelną nešančią gerai išdirbtą biznį prie US Highway 92. Gerai įrengta didelė taverna, 6 kotadžiai, moderniška įrengtas gyvenamas namas, didelis sklypas, daug vietos praplėtimui. Biznis lietuvių seniai išdirbtas ir lietuvių lengvomis sąlygomis parduoti. Telefonuoti 626-9139.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 5 KAMB. BUTAS beismonte, vyresnio amžiaus porai, teirautis 1-me aukšte. 3321 So. EMERALD AVE.

MARQUETTE PARKE antrame aukšte išnuomojamas 3 kambarių butas. Skambinti po 6 val. vakaro, sekmadieniais nuo 12-tos po pietų. Tel. 925-4353.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Išvairūs Parduodami

NEBRANGIAI PARDUODU visus ar po viena gerus gyvenamo namo baldus — lovas, komodas, stalus ir kt. 4437 So. FRANCISCO

DESIGN ENGINEERS

TOP WAGES TO TOP MEN

Major manufacturer of food processing, filling, packaging, warehouse, harvesting and kitchen equipment needs design and production engineers. Challenging work requires original design of new equipment and re-designing of existing machines.

Must have degree in mechanical, agricultural and general engineering. Drawing board design and ability essential.

APPLY IN PERSON OR SEND RESUME IN COMPLETE CONFIDENCE TO PERSONNEL.

FMC CORPORATION

HOOPESTON, ILLINOIS 60942

An equal opportunity employer

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

REGISTERED NURSES

THIS IS WHERE YOU WILL ENJOY YOUR AFFILIATION — PLUS EXCELLENT LIVING CONDITIONS!

- (Why not read about our employee program designed for you!)
- \$450 PER MONTH MINIMUM. \$60—\$100 PER MONTH DIFFERENTIAL (\$8 EVENING AND \$5 NIGHT ASSIGNMENT).
- EXCEPTIONAL FRINGE BENEFITS INCLUDING LIBERAL SICK LEAVE POLICY, INSURANCE PROGRAM, AND RETIREMENT PLAN.
- HOUSING: FURNISHED APARTMENTS AT LOW COST WITH NO LEASE REQUIRED.

TEACHING PROGRAMS:

- MEDICAL INTERNSHIP AND RESIDENCIES
 - DIPLOMA PROGRAM IN NURSING
 - X-RAY AND MEDICAL TECHNOLOGY
 - DIETRY INTERNSHIP
 - MEDICAL SOCIAL SERVICE
 - PHYSICAL AND OCCUPATIONAL THERAPY
- PROFESSIONAL ENVIRONMENT:
- FULL-TIME MEDICAL STAFF WITH OFFICES WITHIN THE MEDICAL COMPLEX.
 - PLANNED IN-SERVICE EDUCATION.
 - 35 SPECIALTY SERVICES PROVIDING MEDICAL AND NURSING CARE FOR 1000 IN-PATIENTS AND 2500 OUT-PATIENTS DAILY.
 - EXTENSIVE RESEARCH FACILITIES.
 - OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT IN NURSING ADMINISTRATION AND EDUCATION. TUITION PAID AND EXCHANGE-VISITOR PROGRAM.

PLEASE APPLY, WRITE, OR PHONE:

HENRY FORD HOSPITAL, DEPT. OF NURSING 313 TR 5-2900, EXTENSION 7173

WEST GRAND BLVD. & JOHN LODGE FREEWAY

DETROIT, MICHIGAN 48202

Adjacent New Art Center — GM & Fisher Bldg. Area "An Equal Opportunity Employer" Founded 1915

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

WANTED OFFICE MANAGER

FOR SMALL SALES OFFICE. Some bookkeeping and typing, supervise 2 girls. LOBE EQUIPMENT SUPPLY CO. 4131 So. STATE ST. Phone 548-4131

SHEET METAL MECHANIC OR HELPER

In and outside work. Gutters, downspouts, etc. Experienced preferred. Should speak some English. Call between 8 A.M. & 4:30 P.M. GR 2-0229

SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced or will train. 5 day week. Pleasant working conditions. Fringe benefits.

ILLINOIS THEATRICAL FOOTWEAR CO. 17 N. STATE SUITE 1533 Tel. DE 2-7154

ASSEMBLERS ROLLING MEADOWS

Final assembly of electro mechanical refrigerated mechanisms. Exp. or beginners. Excellent working conditions. Mr. Smith 255-8900. REYNOLDS PRODUCTS INC. 2800 INDUSTRIAL AVE. ROLLING MEADOWS, ILL.

TRIM-SAW MACHINE HANDS

CABINET MAKERS STEADY, PAID VACATIONS, BLUE CROSS, REISLER STORE & CABINET EQUIPMENT 1210 So. MORGAN CH 3-7979

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LADY

Swedish masseuse to run and manage massage Studio. Must apply in person. Call EILENE. 8951 SO. WESTERN AVE. BE 8-4770

SALES GIRLS

ARE YOU INTERESTED MAKING A CHANGE? NO NIGHTS, NO SATURDAYS. GOOD SALARY. BECKER'S IN THE LOOP 201 W. JACKSON

REIKALINGA SEIMININKĖ — VIREJA

Klebonija. Šiaurės vakaruose. 3 kunigai. Gyventi vietoje, liuksusinis butas, reikalingos rekomendacijos. Rasyti angliškai Box AF — 105 223 W. WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL. 60606

SEWING MACHINE OPERATORS

EXP. POCKET MAKERS ON MEN'S JACKETS. Call Mr. BAKER HA 1-0179 EUGENE USOW MFG. CO. 227 So. SEELEY

INSPECTOR

for toy factory to check merchandise and minor repairs. \$1.50 per hour. 518 So. RACINE AVE. SE 8-2880

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Parduodami

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Parduodami

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

NAUJA PROGRAMA

- MODERNUS 2 aukštu mūras, 2 po 6-is, gazo šildymas, dvigubas lotas, garažas, Marquette parke, \$31,000.
- LABAI PATOGUS namas, 2 butai po 2 mieg., atskiri nauji gazo šild., gražiai įrengtas beismontas, platus lotas, naujas garažas, \$22,500.
- 5 BUTŲ mūras, 3x5 ir 2x3 kamb., 3 auto mūrinis garažas, geros pajamos, Marquette parke, \$43,000.
- LOTAS tinkamas statybai, apie 30 pėdų, prieinama kaina, arti Marquette parko mokyklos.
- DIDŽIULIS LIUKSUS 4 METŲ, 2 butų mūras, i vakarus nuo Marquette Parko.
- ko. Butai po 6½ kamb., po dvi vonias, išnuomoti po \$175 mėn.
- 5½ KAMB., 5 METŲ platus bungalow, 30 pėdų lotas, arti mūsų ofiso, \$17,300.
- 1½ AUKSTO, 10 METŲ mūras, 5 ir 4 kamb., du įėjimai, išskelti vamzdžiai, atskiri gazo šildymai, arti 71st ir California, \$31,750.
- MODERNI 9 KAMB. mūro rezidencija, blokas nuo Marquette Parko, virš 50 pėdų lotas, 2 auto garažas, \$27,500.
- 3 BUTŲ MEDINIS, apkaltas, arti mūsų ofiso, geros pajamos, platus lotas, 2 auto garažas. \$21,000.

ATEIKITE — VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ ISPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI. DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

BELL — REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS
- NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI
- IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

Cia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454

NASLEI PERSUNKU vienai prižiūrėti namą ir sklypą, o švarus gražus 5 kamb. butas ir dar 3 kamb. pastogė pajamoms, sklepe 2 kamb. svečiams. Karštu oru šildomas. Tik \$19,500.

BERWYN, 8 kambarių rezidencija, 5 dideli miegamieji, 50 pėdų lotas, \$25,500.

ALEX REALTY

5727 W. CERMAK ROAD

ALEX SATAS REALTOR

CICERO, ILL.

Tel. 656-2232

MCRINIS, 6 butai, 3 po 4, 2 po 6 ir vienas 5-ių. Centralinis šildymas, geros pajamos. Gerai prižiūrėtas namas McKinley Parke.

SIMAITIS REALTY & INCOME TAX SERVICE 2737 WEST 43rd STREET CL 4-2390

EDWARDSBURG, MICHIGAN Near South Bend. 3 corner buildings. 2 frame houses. 1 restaurant. 300 foot frontage. \$45,000.

WRITE MR. JOE GARIN Post Office Box 41 616 — 663-5491

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGI IRANKIŲ GAMINTOJAI

PILNAM AR DALIAI LAIKO

BENDRAS DIRBTUVĖS DARBAS IR NEDIDELIŲ MASINŲ OPERATORIAI

NAUJA DIRBTUVĖ PUKIOS DARBO SALYGOS

IVAIRŲ KOMPANIJOS PRIEDAI

Teirautis asmeniškai. FILKO - IGNITION DIVISION OF F. & B. MFG. 5480 Northwest Hwy.

TRINEES & EXPERIENCED Multi-litho operators. Openings on day & eve shifts. Gd. starting sal. & O. T. Reg. reviews for merit. incr. Oppty for litho training. Group ins. ben. credit union & other ben. Conv. to CTA & all trains. JOE MADDEN. MADDEN DUPLICATING. HA 7-2056

◆ Juozas Bacevičius pildo įvairias Income Tax'ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žiniąs, blankos pristūnčiamos, įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. Bell Realty. 6455 S. Kedzie, PR 8-2233.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE — GARSINKIS IR TU

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

NUTEKEJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminal. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 60 metų Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokamai. Turite leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Zukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave. Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų.

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudązome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

REMODELING CONTRACTOR

Taisau senus stogus ir uždėu naujus. Taisau senus kaminius ir pastatau naujus. Taisau duris, langus, vartus ir atlieku visokių vidaus ir lauko dažymą. Darbas garantuotas ir apdraustas. Skambinti tarp 6—7 val. ryte arba nuo 3 iki vidurnakties. LA 3-9581.

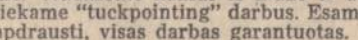
PIUS SVELNYS 3237 So. LITUANICA AVE.

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer — VI 7-1515

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis 2208½ W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franciskus. Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel. PR 8-9533

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI Į Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. — LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENĖ

APDRAUDŽIU Gyvybę, sveikatą, biznį, namų, mašinos ir visokio turto apdraudimas.
BENEDIKTAS K. JASINSKAS 3329 So. Western Blvd. Tel. WA 2-0173, namų FR 6-2382

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS PREKIŲ VIŠOJ AMERIKOJ
• Gintarinių žiedų, karolių, apyrankių, auskarų ir kita.
• Rašomų mašinėlių su lietuviškais ir kitų kalbų raidymais, Europoj ir Amerikoj gaminti.
• Medžio, odos ir kitokių rankdarbių su lietuviškais motyvais, kurie primena Lietuvą.
• Lietuviškų plokštelių, knygų ir gaidų.
Tose pat patalpose šiuo metu įstaiga "WORLD PARCEL SERVICE". Siuntiniai siunčiami tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus, todėl pigiau kainuoja.
Yra didelis prekių pasirinkimas labiausiai Lietuvoje reikalingu. Ką bepirktumėte ar siuntumėte, maloniai prašome pasiteirauti mūsų įstaigoje, iš to neabejotinai turėsite naudą.
J. KARVELIS & CO. WORLD PARCEL SERVICE 2715 W. 71st Street, Chicago, Ill. Tel.: 471-1424
Patyrusi Vedėja D. Karvelytė - Grėbliūniė